

CHARLES BUKOWSKI

KAPALI BİR KAPIDIR CEHENNEM

Dünyevi Şiirlerin Son Geceşi
1. Cilt

CHARLES BUKOWSKI

KAPALI BİR KAPIDIR ÇEHENDEM

Münyevi şairlerin son örneği 1. Cilt

Charles Bukowski
**KAPALI BİR KAPIDIR
CEHENNEM**

Parantez Gazetecilik ve Yayıncılık Ltd.

İstiklal cad. 212, Aznavur Pasajı Alt Kat, no.8 Beyoğlu - İSTANBUL

Tel/ Fax: (0212) 252 85 67 E Posta: parantez@yahoo.com

web: www.geocities.com/parantez

Genel Dizi: 170, Birinci Baskı: Mayıs 2002

Yayın Yönetmeni: Metin Celâl, Kapak Düzeni: Nurcan Zamur

Renk Ayrımı: birebir (0212) 275 91 75, Baskı: Mart Matbaası

Kitabın Orjinal Adı: "The Last Night Of The Earth Poems" 1. ve 2. Bölüm

Copyright: © Charles Bukowski, 1992 (ONK Agency Ltd.), Türkçe Yayın Hakları: © Parantez

ISBN 975 - 8441 -

Charles Bukowski
KAPALI BİR KAPIDIR
CEHENNEM

Dünyevî Şiirlerin Son Gecesi - 1

Çeviri: Avi Pardo

parantez

1

*bileklerim ırmaktır
parmaklarım sözcük*

trafik

Harbor Otobanı'nın kentin güneyindeki girişı –yani tek kelime ile *inanılmaz* olabiliyor.

geçen Cuma akşamı
egzos gazları akşam havasını grileştirirken
stop lambalarından oluşmuş kırmızı bir duvarın arkasında
öylece oturdum,
motorlar
aşırı ısınmış,
havada yanık debriyaj
kokusu-
ön taraftan geliyordu sanki-
viteslerin tekrar tekrar
boştan bire ve birden boşa alındığı
o uzun tırmanıştan.

rad-yoda günün haberlerini dinledim
altıncı kez
dünya meselelerinde
uzmanlaşmışım.
diğer kanallarda ince,
hastalıklı bir müzik vardı.
klasik müzik kanalları
parazitliydi
ama onlar da standart ve usandırıcı bestelerden
başka bir şey çalmıyorlardı zaten.

radıoyu kapattım.
başımdın içinde tuhaf bir döngü
oluştı –alınımın arkasından başladı, saat yönüne ters,
kulaklarımın arasından ensemde, oradan da alnıma döndü
ve yine başladı
tekrar tekrar,
insan aklını kaçırınca
böyle mi oluyordu acaba?

arabadan inmeyi düşündüm.
hızlı şeritteydım
sözüm ona.
kollarımı kavuşturmuş
bariyere yaslanırken tahayyül edebiliyordum
kendimi.
sonra yavaşça aşağı kayıyor ve
başımı bacaklarımın arasına
koyuyordum.

kaldım arabada, tırnaklarımı kemirdim, radyoyu
açtım yine, ve içimden acaba başkaları da
benim gibi kendilerine hakim olma savaşı
veriyor mudur, diye geçirirken
irademle başımdaki döngüyü
durdurmaya çalıştım.

sonra önümdeki araba
HAREKET ETTİ
yarım metre, bir metre, bir buçuk metre!

bire taktım...
HAREKET etmiştik!
sonra yine boşa aldım
AMA
üç-dört metre
ilerlemiştik.

dünya haberlerini dinledim
yedinci kez,
her şey hâlâ çok kötüydü
ama hepimiz dinlemeye devam ediyorduk,
ama ona da katlanabilirdik
çünkü eriyip giden zaman hararet
ibresini biraz daha sağa, benzin ibresini
biraz daha sola yatırırken
kimin debriyajının yandığını
merak ediyor ve
aynı aptal plakaya,
aynı aptal enseye bakmaktan
daha sıkıcı bir şey olmadığını
biliyorduk.

sürüne sürüne
bir şekilde
bir yerlerdeki yuvasına
belki de
ölmeye giden
devasa ve son bir
dinozorduk
sanki.

iki dayı

Los Angeles Şehir Koleji'nin iki dayısı vardı, biri bendim öteki Jed Anderson.

Anderson okul tarihinin en iyi sağ açıklarından biriydi ve lakabı fırtına idi.

hayli güçlü bir yapım vardı ama futbolun kaçıklar için bir oyun olduğunu düşünüyor, bize öğretmeye yeltenenlerin daha zorlu bir oyunla cebelleştiklerini hissediyordum.

neyse, Jed ve ben kampüsün yıldızlarıydık, o gece maçlarında 60, 70, 80 metrelik deparlarını atıyor bense gündüzleri iskemleme çöküp bilmediklerimi öğrenmeye çalışıyordum ve bildiklerim o kadar kötüydü ki öğretmenlerin çoğunu delirtiyordum.

bir gün
Jed ve ben
nihayet karşılaştık.
kampüsün karşısındaki
müzik dolaplı küçük barda,
o arkadaşları ile oturuyordu
ben
benimkilerle.

"hadi! hadi! yanına gidip konuş onunla!"
diye bastırdı benimkiler.
"sikmişim o sporcu
oğlanı," dedim, "ben Nietzsche ile birim,
o buraya gelsin!"

sonunda Jed makineden
bir paket sigara
almak için
ayağa kalktı ve kankalarımın biri,
"korkuyor musun ondan?" diye
sordu.

kalktım, makineden paketini almak üzereyken
Jed'in arkasında durdum.

"selam, Jed," dedim.

döndü: "selam,
Hank."

sonra elini arka cebine
soktu,
bir cep viskisi
çıkartıp bana
uzattı.

sıkı bir yudum alıp
şişeyi iade
ettim.

"L.A.C.C`yi bitirdikten sonra
ne yapmayı düşünüyorsun,
Jed?"

"Notre Dame için
oynayacağım."

sonra o masasına
gitti
ben
masama.

"ne dedi? ne
dedi?" diye sordular kankalarım
masama döndüğümde

"kayda değer bir şey yok."

neyse, Jed
Notre Dame işini
kıvıramadı
ben de bir yere
varamadım-
yıllar süpürdü
bizi
ama bir yerlere gelen birkaç
kişi oldu, biri ünlü
bir spor yazarı oldu mesela ve
ben onyıll boyunca
karafatmaların istilasına uğramış
ucuz pansiyon odalarının
havasız ve

yıldırıcı gecelerinde
gazetede ki fotoğ rafına
bakmak zorunda kaldım.

ama bütün mü ritlerin
önünde Jed'in bana viski şi şesini
uzattığı ve benim üç te birini diktiğ im
o an ile hâlâ gurur duyuyorum.
kahretsin, kaybetmemiz mümkün değ ilmiş
gibi gelmişti bize
ama
kaybettik..

ve otuz-kırk yılı mı
aldı
bir adım ilerleyebilmek.
hey Jed,
bu gece
oralarda bir yerdeysen hâlâ,
(o zaman söylemeyi
unuttum)
bu
o gün bana
sunduğ un iç ki için
teş ekkürüm.

Alman dostum

bu gece
Singha,
Tayland'tan malt likörü içer
ve
Wagner
dinlerken

yan
odada
ya da
kşebaşında
ya da
bir yerlerde
hayatta olmadığına
inanamıyorum

ve hayatta
elbette
resi
benliğimi
kapladığına
göre

kollarımın
tüyleri
diken diken

sonra
sırtım ürperiyor

o burada

şimdi.

telefon

zili ile
insanları getirir size,
zamanları ile
ne yapacaklarını bilemeyen,
uzaktan size bulaşmak için can atan
insanları
(hiçliklerini size daha iyi yansıtabilmek için
aynı odada olmayı yeğlerler
aslında)

telefon sadece acil durumlar için
kullanılmalıdır.

bu insanlar acil durum değil,
afet.
hayatımda telefonu istekle açtığım
vaki değildir.

"alo?" diye cevap veririm
ihtiyatla.

"Dwight ben."

istila sabırsızlığı içindeki esnemesini
hissedebilirsiniz.
insan ruhu ile beslenen
bitlerdir bunlar

"evet, ne istiyorsun?"

"şey, yakındaydım ve
düşündüm ki..."

"bak, Dwight, meşgulüm, mümkün
değil..."

"başka zaman
öyleyse."

"olabilir, ama olmayabilir de..."

insanın ömründeki gecelerin sayısı
sınırlıdır
her harcanmış gece
hayatın doğal akışına karşı
işlenmiş ağır bir suçtur;
ayrıca, ziyaretçiye bağlı olarak
iki-üç gün süre ile
kötü bir tat kalır insanın ağzında.

on yıllarımı aldı
ama sonunda öğrendim
"hayır"
demeyi.

onlara acımayın
lütfen:
başkasını
arayacaklardır.

sizi
belki.

"alo,"
diyeceksiniz.

ve, "ben Dwight,"
diyecektir.

işte o zaman
siz
olun o müşfik ve anlayışlı
insan

dilenmek

çoğunuz gibi, o kadar farklı işlere
girip çıktım ki, midem deşilmiş ve bağırsaklarım
rüzgâra fırlatılmış gibi hissediyorum kendimi.

iyi insanlar da tanıdım bu işlerde

öbür tür de.

ama birlikte çalıştığım insanları

düşününce –

aradan on yıllar geçmesine rağmen-

ilk aklıma gelen

Karl

oluyor.

Karl'ı hatırlıyorum: yaptığımız iş

belden ve boyundan askıl:

önlük giymeyi gerektiriyordu.

ben Karl'ın çömeziydim.

"kolay bir işimiz var," demişti

bana.

her sabah yöneticilerden biri geldiğinde

Karl hafifçe öne eğilip gülümser, başını hafifçe sallayarak

onu selamlardı: "günaydın Doktor Stein",

"günaydın Bay Day" ya da

Bay Night, kadın bekarsa "günaydın, Lilly" ya da

Betty ya da Fran.

ben tek kelime

etmezdim.

Karl bundan rahatsızlık duyuyordu,
bir gün beni kenara çekti: "bana bak,
böyle bir işi başka yerde bulacaksın?
iki saatlik öğle paydosumuz var."

"bulamam herhalde..."

"kesinlikle, senin benim gibiler için
bundan iyisi can sağlığı.."

bir şey demedim.

"tamam, önceleri zor gelir insana köpeklenmek
benim için de kolay olmadı
ama bir süre sonra
önemli olmadığını keşfettim.
kabuğum çıktı.
artık kabuğum var.
anladın mı?"

baktım ona, gerçekten de vardı kabuğu, yüzünde de bir tür
bulanıklık vardı ve gözleri anlamsız
bakıyordu, boş ve
kayıtsız; yıllanmış,
yıpranmış bir deniz kabuğuna
bakıyordum.

birkaç hafta geçti
hiçbir şey değişmedi: Karl hiç sektirmeden
herkesi saygı ile selamlıyor,
gülümsüyor. rolünü mükemmel
oynuyordu.

ölümlü olduğumuz aklına
hiç gelmiyordu
herhalde
ya da
daha büyük tanrıların bizi
izliyor
olabileceği.

ben işimi
yaptım.

sonra, bir gün, Karl beni
kenara çekti yine.

"bak, Doktor Morely benimle
senin hakkında konuştu."

"evet?"

"senin neyin olduğunu
sordu bana?"

"sen ne dedin?"

"genç olduğunu söyledim."

"teşekkür ederim."

maaşımı alır almaz
istifa ettim.

ama
yine benzer işler buldum
yeni Karl'larla karşılaştım
ve sonunda hepsini bağışladım
ama kendimi asla:

ölümlü olmak bazen
insanı
tuhaf
neredeyse
çalıştırılmaz ve
son derece
iğrenç
kılar-
hür teşebbüsün
kölesi
değil.

duygu meselesi

A. Huxley 69 yaşında öldü,
o denli güçlü bir yetenek için
çok genç,
ve bütün kitaplarını
okudum
ama aslına bakarsanız
Ses Sese Karşı
fabrikalara,
ayyaş koşuşlarına ve
nahoş kadınlara
katlanabilme
gücü verdi bana.
o ve
Hamsun'un
Açlık'ı,
o iki kitabın
hayli yararı oldu.
büyük kitaplar
gerek
bize.

Huxley'nin kitabını sevdiğime
ne kadar şaşırdığımı
hatırlıyorum
ama öylesine hırçın
harikulade ve
karamsar
bir entelektüalizmden
geliyordu ki,
ve kitabı

okuduğum sıralar
bana bir keresinde
Paund'un *Kantolar*'ını
fırlatıp
kitabın beni ıskaladığı gibi
ıskalayan
hırçın ve
kaçık bir kadınla
bir otel odasında yaşıyordum.

bir floresan fabrikasının
paketleme bölümünde
çalışıyordum
ve kafayı çektiğimiz bir gün
"al, oku şunu!"
diye bağırdım hatuna
Ses Sese Karşı'yı
kastederek

"ha, götüne sok sen o
kitabı!" diye bağırdı
bana.

neyse, 69 erken bir ölümdü
Huxley için.
ama bir temizlikçi kadın için de
erkendir.

ancak
bize dayanma gücü
veren insanlar söz konusu olduğunda,
bütün o aydınlığın
birden kararması
sarsıyor insanı biraz-
temizlikçi kadınların, taksi şoförlerinin,
polislerin, hemşirelerin, banka
soyguncularının, rahiplerin,
balıkçıların, aşçıların ve
cokeylerin
canı
cehenneme.

günümüzün en büyük aktörü

şışmanladıkça şışmanlıyor,
kel neredeyse
kıvrıp ensesinde lastikle
topladığı bir tutam saçı var.
bir evi tepede
bir evi
adada
ve çok seyrek görüşür
insanlarla.

dostu az, çok
az.
onlarla birlikte iken
yapmaktan en çok haz duyduğu şey
yemek.

çok ender olarak ona telefonla
ulaşmak mümkün,
sıradışı (ona öyle
söylenir) bir filmde oynama
önerisi için
genellikle.

çok yumuşak bir sesle
yanıt verir.

"yo, hayır, film yapmak
istemiyorum artık..."

"size senaryoyu
gönderebilir miyiz?"

"pekala..."

sonra ondan
ses çıkmaz.

o ve arkadaşlarının
yemek yedikten sonra
genellikle yaptıkları
(soğuk bir gece ise)
birkaç içki içip
senaryoların sayfalarını
şöminenin ateşinde
yakıp
seyretmek.

ya da
yemekten sonra (sıcak
gecelerde)
birkaç içki
içip
buzluktan çıkardıkları sayfaları
aşağıdaki uçsuz bucaksız vadiye
uçan daire gibi fırlatmak.

sonra hep birlikte
içeri
girerler
senaryoların kötü olduğunun içgüdüsel olarak
bilincinde. (en azından o bunu
sezer, diğerleri de
kabul eder.)

iyi bir dünya
tepedeki:
hakedilmiş, kendine
yeten
ve
değişkenlerden
hayli
bağımsız.

yemek
içmek ve herkes gibi
ölümü beklemek
için bol bol
zaman.

ustura gibi günler, sıçanlı geceler

genç bir adam iken zamanımı barlarda ve kütüphanelerde geçirirdim; sıradan ihtiyaçlarımı nasıl karşıladığımı gerçek bir bulmaca; neyse, onlara fazla kafa yormazdım diyelim- okuyacak bir kitabımı ya da bir şişe şarabımı varsa başka şeyler düşünmezdim- budalalar kendi cennetlerini yaratırlar.

barlarda kabadayılık taslardım, bardak kırardım, dövüşürdüm, belaydım.

ama kütüphanelerde farklıydım; sessizdim, odadan odaya gider, bir kitabı baştan sona okumaktan çok farklı konularda kitaplardan bölümler okurdum: tıp, jeoloji, edebiyat ve felsefe. psikoloji, matematik, tarih ve benzeri konular sıkardı beni. müziğe gelince, teknik ayrıntılardan çok müziğin kendisi ve bestecilerin hayatları ile ilgilenirdim...

fakat, gerçek kardeşlik bağını filozoflarla kurdum: Shopenhauer ve Nietzsche, hatta okunması güç koca Kant; o sıralar çok revaçta olan Santayana'yı aksak ve sıkıcı bulurdum; Hegel için gerçekten çaba sarfetmek gerekiyordu, özellikle akşamdan kalma isen; o zamanlar okuyup şimdi unuttuğum niceleri var, iyi de etmişim belki unutmakla, ama *ayın altında varolmadığını* kanıtlamak için *tam* bir kitap yazan birini anımsıyorum, öylesine iyi yazılmıştı ki, kitabı okuduktan sonra adama hak

veriyordunuz,
ay yoktu.

ay bile aslında yoksa
nasıl dayanır bir genç adam
sekiz saatlik
vardiyaya?
başka neler
olmayabilirdi?

ve edebiyattan çok eleştirmenleri severdim;
göt heriflerdi hepsi; başka eleştirmenlere,
başka yazarlara hakaret etmek için
mükemmel, kendi içinde harikulade bir dil
kullanırlardı. gerçekten köpürtürlerdi
beni.

ama o karışık beynimde
asılı duran
gereksinmeyi
karşılamanı
filozoflardı: aşırılıklarının
ve pıhtılaşmış sözcüklerinin içinde
yüzerken
birden
alev alev kumar kokan, insanda
saf gerçek duygusu uyandıran inanılmaz
bir cümle ile sıçrayıverirlerdi
üstünüze, bir karton parçasından
farksız olan günlük yaşamda aradığım şey de bu
kesinlikti.

ne harikulade adamlardı o yaşlı köpekler, ustura gibi
günlere ve sıçanlı gecelere dayanma
gücü verdiler bana; bir de cehennemden
mezatçıları gibi pazarlık eden
kadınlara.

hiç kimsenin seslenmediği gibi seslendiler
bana filozoflar, kardeşlerim
benim; muazzam bir boşluğu
doldurdular.
ne iyi çocuklardılar, ah, ne iyi
çocuklar!

evet, kütüphanelerin yararı oldu; öbür
mabedim, barlar, farklı bir konuydu, daha sade.
dil ve tarz
farklıydı...

kütüphane günleri, bar geceleri.
geceler hep aynıydı,
biri gelip yakınımın bir yere oturur, kötü
biri olması gerekmez, ama bir şeye
gıcık kaparım, dehşet verici bir ölülük
vardır adamın üstünde- babamı, öğretmenlerimi,
madeni ve kağıt paralardaki yüzleri, donuk
bakışlı katillere dair kabusları hatırlatır
bana; adamla pis pis bakışmaya
başlarız, giderek bir öfke büyür
aramızda; düşmanınız, kedi ile köpek,
rahip ile ateist, ateş ile su; gerilim
artar, ellerimizi kavuşturur, çözer ve
yine kavuştururuz, içmek için bir nedenimiz
vardır nihayet.

yüzünü bana çevirir:

"canını sıkan bir şey mi var, arkadaşım?"

"evet. sen."

"bu konuda bir şey yapmayı düşünüyor musun?"

"kesinlikle."

içkilerimizi dipleriz, kalkarız, barın arkasından
arka sokağa çıkarız: karşı karşıya
geliriz.

"aramızda boşluk var sadece. o boşluğu
kapatmak istiyor musun?" derim
ona.

hızla üstüme gelir ve oyunun
parçasının parçasının parçasıdır bir şekilde.

karanlığa girmek ve çıkmak

karım sinema salonlarını sever, patlamış mısır ve meşrubat,
koltuklara
yerleşmek; çocuk gibi mutlu olduğunu görünce ben de onun
adına mutlu oluyorum –ama gerçekten, kendim, başka bir
gezegenden
gelmiş olmalıyım, başka bir hayatta köstebekmişim herhalde,
yuvasını
kazıp tek başına saklanan bir şey:
koltuklarda oturan diğerleri, yakın ya da uzak, bende nahoş
bir duygu uyandırır; aptalca belki, ama
böyle; bir de
karanlık ve ekranda bir ileri
bir geri hareket edip duran devasa insan yüzleri
var, onlar konuşur
biz dinleriz.

yapılan her yüz filminden sadece biri başarılı, her iyi filme
karşılık doksan dokuz kötü film.
filmlerin çoğu kötü başlar ve giderek
batar;
karakterlerin davranış ve konuşmalarına inanabilirsen
çiğnediğin patlamış mısırın da özel bir anlamı
olduğuna inanırsın.
(belki de insanlar kötü filmler seyretmeye alıştıkları için
diğerleri kadar kötü olmayan bir film seyrettiklerinde
çok iyi buluyorlar. Oscar ödülü kuzenin kadar iğrenç
kokmadığın anlamına geliyor.)

film bitiyor ve sokaktayız, arabaya doğru gidiyoruz; "dedikleri kadar iyi değilmiş," diyor karım.
"evet," diyorum, "değilmiş."

"birkaç iyi sahne vardı ama," diyor.
"evet," diyorum.

arabaya varıyoruz, biniyoruz ve kentin o semtinden çıkmak üzere
gaza basıyorum; geceyi seyrediyoruz;
güzel görünüyor gece.

"aç mısın?" diye soruyor.
"evet. sen?"

kırmızı ışıktaki duruyoruz: seyrediyorum kırmızı ışığı;
yiyebilirim o kırmızıyı –her şeyi yiyebilirim, bu
boşluğu doldurabilecek her şeyi; milyonlarca dolar harca ve
yaşayan çoğu şeyin
gerçek hayatından daha korkunç bir şey yarat. cehenneme
giriş ücretsiz olmalı.

ışık değişiyor ve
kurtuluyoruz.

anlayışlı ol

ne kadar
köhne
aptalca
ve iğrenç
olursa olsun
başkalarının fikirlerini
anlamaya çalışmamız söylenir hep.

büyük hataya,
harcanmış bir hayata
anlayışla
bakmanız istenir sizden,
özellikle
yaşlılar
söz konusu olduğunda.

ama yaş
yaptıklarımızın
tamamıdır.
bu insanlar kötü
yaşlanmış
çünkü hayatlarını
odaklanmadan yaşamış,
görmeyi
reddetmişler.

onların suçu değil mi?

kimin suçu peki?
benim mi?

onları korkutmaktan
korkarak
fikirlerimi
kendime saklamam
isteniyor.

yaşlanmak suç değil

ama bile bile harcanmış
onca hayatın içinde

bile bile harcanmış
bir hayatın ayıbı

öyle.

harikulade gözlü adam

çocukluğumuzda
bütün pancurları
her zaman
kapalı
tuhaf bir ev vardı
ve hiç ses çıkmazdı
o evden
bahçesini sarmaşık sarmıştı
severdik
sarmaşıkla
oynamayı
Tarzan
olduğumuzu hayal ederdik
(her ne kadar Jane
olmasa da)
bir de
balık havuzu vardı
büyük bir havuz
ömrünüzde görebileceğiniz
en iri kırmızı
balıklar yüzerdi
o havuzda
ve insana alıştı
balıklar
suyun üstüne çıkıp
elimizden ekmek yerlerdi.

ebeveynlerimiz bizi
uyarmışlardı:
"o evin önünden bile
geçmeyin."
biz de
giderdik
tabii ki.

o evde birinin
yaşayıp yaşamadığını
merak ederdik.
haftalar geçtiği halde
kimseyi görememiştik.

sonra
bir gün
bir ses
geldi
evden
"ALLAH'IN CEZASI
FAHİŞE!"

erkek sesiydi.

sonra
ön kapı
açıldı
ve bir adam
çıktı
evden.

sağ elinde
bir şişe
viski.

otuz
yaşlarındaydı
ağzında
puro vardı
ve sakalı
uzamıştı.
saçı
karmakarışık
yalın ayaktı
üstünde atleti ile
pantolonu vardı.
ama
gözleri
parlaktı.
pırıl pırıl
parlıyorlardı
ve
bize bakıp
"küçük beyler,
eğleniyorsunuzdur
umarım?" dedi.

sonra küçük bir
kahkaha atıp
içeri girdi.
biz ayrıldık,
bizim evin bahçesine
gidip
gördüklerimizi
düşündük.

ebeveynlerimizin
bizi o evden
böyle
harikulade gözleri olan
güçlü
ve doğal
bir adamı görmemizi
istemedikleri için
uzak tutmaya çalıştıklarına
karar verdik.

ebeveynlerimiz
öyle olmadıkları için
utanıyorlardı,
bu yüzden istemiyorlardı
o eve gitmemizi.

ama
o eve
sarmaşığa ve insandan korkmayan
kırmızı balıklara
yine gittik.
haftalar boyunca

bir çok kez.
ama o adamı bir daha
ne duyduk
ne de gördük.

pancurlar
her zaman olduğu gibi
kapalıydı
ve evden çıt çıkmıyordu.

sonra
bir gün
okuldan
dönerken
evin
önünden geçtik.

yanmıştı,
hiçbir şey kalmamıştı,
dumanı tüten
kara demirler sadece,
havuza baktık
ama su yoktu içinde
ve şişman
kırmızı
balıklar
ölüydüler havuzda,
kuruyorlardı.

bizim
bahçeye gidip
konuştuk
ve evi
ebeveynlerimizin
yaktığına
karar verdik,
onları ve
balıkları
öldürmüşlerdi
çünkü her şey çok güzeldi,
sarmaşıktan bile eser
kalmamıştı.

korkmuşlardı
harikulade gözlü
adamdan.

ve
biz de
hayatımız boyunca
başımıza böyle şeyler geleceğinden,
o adam gibi
güçlü ve harikulade insanları
yaşatmayacaklarından ve
bir çok insanın bu yüzden
öldürüleceğinden
endişe ettik.

tuhaf bir gün

Hollywood Park Hipodromu'nda sıcak
ve yorucu bir gündü,
kalabalık,
usandırıcı, kaba ve aptal bir
kalabalık.

son koşuyu bildim ve paramı almak için kaldım
arabama vardığımda
trafik felaketti
herkes bir an önce otoparktan
 kmaya çalışıyordu.

ayakkabılarımı çıkardım
ve arabada oturup bekledim,
radyoyu açtım, şansa klasik müzik
buldum, torpido gözünden cep viskisini aldım,
kapağını açtım ve
sıkı bir yudum aldım.

herkesin buradan çıkmasını
bekleyeceğim,
diye geçirdim i imden
en
son ben
 ıkacağım.

  te biri i ilmiş bir puro buldum, yaktım.
viskiden bir yudum daha aldım.

müzik dinledim, puro içtim, viskiye
yumuldum ve kaybedenlerin
orayı terkedişlerini
seyrettim.

elli metre solumda
küçük bir gurup barbut oynamaya
başladı.

sonra onlar da
dağıldı.

şişeyi bitirmeye karar verdim.

bitirdim, sonra koltuğu yatırıp
kestirdim.

ne kadar uyuduğumu
bilmiyorum
ama uyandığımda
hava kararmış
otopark
boşalmıştı.

ayakkabılarımı giymemeye karar verdim
gazlayıp çıktım
oradan...

eve vardığımda telefon
çalıyordu.

anahtarı kilide sokup
kapıyı açtığımda
hâlâ
çalıyordu.

gidip ahizeyi
kaldırdım.

"alo?"

"orospu çocuğu, hangi
cehennemdeydin?"

"hipodromdaydım."

"hipodromda mı? saat sabahın biri! yediden beri
sürekli
arıyorum!"

"biraz önce hipodromdan
geldim."

"eve kadın mı
attın?"

"hayır."

"inanmıyorum sana!"
kapattı.

buzdolabına gittim, bir bira aldım, banyoya
girdim, küvete sıcak su
doldurdum.
birayı bitirdim, bir tane daha aldım, açtım ve
küvete girdim.

telefon çaldı
yine.

elimde bira küvetten çıktım
arkamda bir su birikintisi bırakarak
telefona yürüdüm ve
açtım.

"alo?"

"orospu çocuğu, hâlâ inanmıyorum
sana!"

kapattı.

elimde bira küvete dönüp
arkamda bir su birikintisi daha
bıraktım.

küvete girerken
telefon
yine çaldı.

bıraktım çalsın, kaç kere çaldığını
saymaya başladım: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,
10,11,12,13,14,15,
16...

kapattı.

üç ya da dört dakika sonra
telefon çaldı
yine.

saydım:
1,2,3,4,5,6,7,8,
9...

sonra
sustu.

işte o anda
ayakkabılarımı arabada unuttuğumu
hatırladım.
dert değildi gerçi, ama başka
ayakkabım yoktu.

aklı başında biri
o arabayı
çalmazdı zaten.

bir bira almak için küvetten
çıktım ve
arkamda bir su birikintisi
daha bıraktım

çok
çok
uzun
bir
günün
sonuydu.

menekşe ve zambak

elbette, önümüzdeki on dakika içinde ölebilirim
ve hazırım buna
ama beni asıl endişelendiren
benden on yıl daha genç olduğu halde
editörüm ve yayıncım olan zatın
emekliye ayrılma ihtimali.
25 yıl önce (45 denen o erken
yaştaydım o zaman)
edebi suları denemek için
kutsal olmayan ittifakımızı kurduğumuzda
ikimizin de tanınmış olduğu
söylenemezdi.

talihimiz yaver gitti sanırım, hâlâ da
gidiyor
ama onun bahçede
ılık ve hoş akşamüstülerini
benden önce seçme
olasılığı yüksek.

yazmak kendi zehrini içinde taşır,
oysa yayımcılık ve editörlük ve
tahsilat peşinde koşmak
yıpratır insanı
ki bunun içinde
olmadıkları halde
dahi olduklarını düşünen
değerli yavruların
küçük kancıklıkları ve kaprisleri ile
uğraşmak da var.

oyunu bırakmayı düşündüğü için onu
suçlamıyorum
o güzel bahçesinin
bir fotoğrafını yollar bana
umarım.

başka bir yayımcı bulmak zorunda
kalır mıyım acaba?
o kürk kalpakla dolaşan
tip mesela?
ya da Batı yakasındaki
kulaklarından kıllar fışkıran
dolgun ve yağlı dudaklı
canavar?

ya da editör-yayımcım
menekşelerin ve zambakların dünyasına
çekildikten sonra
işi kuzenine ya da kızına
ya da Big Sur'lu bir Pound müridine
mi devreder?

korkunç şeyler geliyor insanın
aklına:
"Bay Chinaski, bundan sonra işlerinizi
Rondo biçiminde ve papirüs kağıda
üç aralıklı daktilo edilmiş olarak
teslim etmeniz gerekiyor."

iktidar yozlaştırır,
hayat çökertir
ve bir avuç siğille
kalakalırsın.

"hayır, hayır, Bay Chinaski
Rondo biçiminde!"

"hey, moruk" diyorum, "otuzlu yılları
hiç duymadın mı?"

"otuzlu yıllar mı! otuzlu yıllar da
neymiş?"

halen editörüm ve yayıncım olan zat ile
otuzlu yılları
zaman zaman tartışırdık,
Büyük Bunalım'ı
ve bize
öğrettiklerini-
sıfırı tüketmişken bile
dayanmak ve devam etmek.

neyse, John, bahçıvanlığa geçişin
gerçekleşirse
tadını çıkar,
çalıların arasını güzelce
belle, sadece
sabahın erken saatlerinde sula,
yabani otları
yolmayı ihmal etme
ve benim yazılarımda yaptığım gibi:
bol bol
gübre kullan.

ve
beni 5124 Delongpre Bulvarı'nda
alkolizmle deliliğin arasında bir yerde
bulup keşfettiğin için
teşekkürler.

birlikte
kafa tuttuk
ve şarkısını
söylerken ateş
ağaçların arasından
şu geç saatte bile
hâlâ alıcı
bulabiliyoruz.

hava, ışık, zaman ve ferahlık

" –biliyor musun, ya ailem vardı başımda ya da iş, araya
hep bir şeyler girdi
ama şimdi
evimi sattım, nefis bir yer
buldum, geniş bir stüdyo, o *ferahlık*
o ışık, görmelisin
hayatımda ilk kez yaratmak için yeterince
mekanım ve ışığım olacak."

hayır yavrum, yaratacağın varsa
bir maden ocağında günde 16 saat
çalışırken de yaratırsın
ya da
üç çocukla küçük bir odada
işsizlik yardımı ile
geçinirken,
vücudun ve beynin
kısmen parçalanmışken bile
yaratırsın,
kör
topal
felçli,

kent depremle, bombardımanla, selle,
yangınla boğuşurken sırtına bir
kedi tırmanır ve sen
yaratırsın.

güzelim, havaymış, ışıkmış, zamanmış, ferahlıkmış,
yok bunların bu işle ilgisi
ve hiçbir şey yaratmazlar
yeni bahaneler bulmaya yarayacak
daha uzun bir hayattan
başka.

yüreğın kartalı

bundan 2.000 yıl sonra
hâlâ burada iseler
ne yazacaklar
acaba?

şimdi
cabernet sauvignon içiyorum
Bach dinleyerek: çok tuhaf: bu
sürekli ölüm
bu
sürekli hayat

sigara tutan
elime bakınca
ezelden beri
buradaymışım
gibi geliyor bana.

şimdi
süngü takmış birlikler
komşu kasabaya giriyorlar.
köpeğim, Tony, bana
gülümsüyor.

insanın kendini
nedenini bilmeksizin
iyi hissetmesi ne güzel:
ya da sınırlı bile olsa
seçimi olabilmesi;
ya da biraz aşkı,
nefrete
dönüşmeyen.
güvenin, dostlar, ama tanrılara
değil,
kendinize:
sorma,
anlat

cehennemin
gölgelerinde
ulvi
bir müzik
bekliyor
diyorum
size.

parlak kırmızı araba

otobanlarda hız düellosuna girmekten kaçınıyorum ama
tuhaftır
hız sınırını aşmaktan yediğim bütün cezaları
yolun sağından
kendi halimde giderken
yedim.

hız düellosuna girdiğimde, saatte
160 basarak şerit değiştirirken
hiç polis olmuyor ortalıkta.

gündüz düşünce dalmış
saatte 93 yaparken
mıhlıyorlar insanı.

üç hafta içinde bu saçma sapan cezalardan
üç tane yediğim için
bir süreden beridir sakın takılıyordum –iki
yıldan beri, ama
bugün
parlak kırmızı arabalı biri vardı, ne modelini
biliyorum arabanın
ne de markasını
nasıl başladığını da bilmiyorum ama
ben başlattım galiba:
hızlı şeritte 100 civarında gidiyordum
dikiz aynasında parlak kırmızı bir araba
göründü ve sağa kırdı,
niyeti sağımdan geçmekti
hızı 110 civarındaydı,

sağımdan geçip önüme kıracak kadar
zamanı vardı
ama *bir şey* gaza basıp
yolunu kesmeye itti beni
arka camında İSA KURTULUŞTUR
yazan yaşlı bir kadının arkasında kaldı.
bu tepesini fena attırmış olmalıydı
tekrar dikiz aynasına baktığımda
arka tampona yapışmıştı, o kadar yakındı ki
ön camı ile arka stoplarım yapışıkta sanki

bu da benim tepemi fena halde attırdı, önümdeki
yeşil Volks yolumu kesiyordu
ama bir aralık bulup solladım
ve kökledim.
parlak kırmızı çıldırdı, en sağ şeridi açık buldu,
gazlayıp yanıma geldi.

ondan sonra
atlarını delicesine kırbaçlayan
iki cokeydik.

zaman zaman öne geçiyor, çılgın bir
şerit değiştirme kumarı ile liderliği
ondan geri alıyordum.

bu düello esnasında nereye gideceğimi
unutmuştum
o da
unutmuştu
eminim.

onu izlerken direksiyon hakimiyetine
hayran olmamak elde değildi; benden
biraz daha fazla risk alıyordu
ama benim motorum onunkinden güçlüydü,
eşit gibiydik.

sonra
birden
yalnız kaldık: trafikte ender
rastlanır bir boşluk bizi özgür kılmıştı
ve gerçekten
gazladık.

az bir farkla öndeydi ama motorum arayı
kapattı, santim santim yaklaştım ona.
sonra yanımdaydım ve bakmadan
edemedim.

genç bir Amerikalı Japon, 18, 19 yaşında belki,
ve ona bakıp
bir kahkaha attım.

sonra o da bana baktı.
yüzü Frankenstein'ı andıran
70 yaşında
bir adam gördü.

genç adam ayağını gaz pedalından çekip
geriye düştü.

bıaktım geçsin.

radıoyu
açtım.

hedefimden 22 kilometre uzaklaşmıştım
ama ne gam.

güneşli, harikulade bir gündü.

21. yüzyıla doğru ilerlerken

benim evimde bir Yeni Yıl Partisi'ydi
sanıyorum.

elimde içki dikilirken
narin bir tip yanaştı
biraz sarhoş,

"Hank, seninle evlendiğini
ve evliliğinin iki yıl sürdüğünü
iddia eden bir kadın tanıyorum," dedi.

"sahi mi?
adı neymiş?"

"Lola
Edwards."

"hiç
duymadım."

"hadi, moruk,
söylediğine göre..."

"onu tanımıyorum,
güzelim..."

aslına bakarsan *onu* da
tanımıyordum...

içkimi dipledım, mutfağa gidip
tazeledim

etrafıma bakındım, evet, kendi evimdeydim
mutfağı
tanıdım.

bir Yeni Yıl Partisi
daha.

Tanrım.

insanlarla yüzleşmek üzere
mutfaktan çıktım.

hanımefendi ve dağ aslanı

vahşi bir yöre olduğu söylenemezdi
ama kırsal alandı
ve kuraklık yaşanıyordu bir
süredir –dağ yamaçlarında
konut inşaatları bir de.

av mevsimi kapanmak
üzereydi.
önce açlıktan ölmek üzere olan
kurtlar indi,
tavuk
kedi
ne olursa.

hatta, bir grup çakal
atlı bir adama saldırıp
kolunu parçalamış
ama adam
kaçabilmişti.

sonra bir gün
bir hanımefendi arabasını parka bırakıp
umumi helaya gitti.

kabinin kapısını
kapattığında
yumuşak bir ses duydu,
kedi patisi.

sonra kadın tuvalette otururken
dağ aslanı
başını kabin kapısının altındaki
aralıktan içeri soktu.

gerçekten harikulade bir
hayvan.

sonra
baş geri çekildi, kedi
çöp sepetini devirip
bir daire çizdi ve
hafifçe hırladı.

hanımefendi tuvaletin üstüne çıktı
sonra tavandaki boruya
tutunup
kendini tamamen yukarı çekti
(korku tuhaf şeyler yaptırır
insana) ve oturup
kediye seyretti.

kedi birden
pençelerini kaldırıp
lavaboya dayadı ve başını
musluğun altına
sokup damlayan musluğu
yaladı

sonra yüzünü kabine
döndü
ve yere çömeldi.

sonra da
gitti.

ve hanımefendi
ancak
basabildi
çılgılığı.

insanlar geldiğinde
kedi ortalıktan
kaybolmuştu.

hikaye gazete ve
televizyonlara haber
oldu.

ama söylenmeyen
kadının dağ aslanını
düşünmeden bir daha
asla tuvalete gidemeyeceği

gerçekten harikulade bir
hayvan.

her dakika bir kahkaha

hadi gidip görelim şu ihtiyarı, herif çok
matrak, elli yaşında, bütün gün
don atlet oturup çatlak bir
fincanla şarap içiyor.
perdelerini hiç açmıyor
ve hiçbir zaman
televizyonu olmamış.
evden sadece şarap almak
ve açık mavi 58 Comet'i ile
hipodroma gitmek için çıkıyor.

ne zaman gitsen kasvetli, kadının biri
onu sonsuza dek terketmiştir
ve metin görünmeye çalışır
ama o küçük kısık gözleri
acı doludur.

herkese içki koyar, sürekli içer ve bazen
kalkıp kusar.
ama ne kusma. iki
blok öteden duyabilirsin.
sonra dönüp kendine bir içki
daha koyar.
bu şekilde içmeyi sürdürür
arada sırada da, "3 köpeğin yaptığını
4 köpek daha iyi yapar!" türünden
vecizeler yumurtlar.

on beş yıl bir hastanede
hademe olarak çalıştıktan
sonra işi bırakmış.

geceleri asla uyumaz.

ve bu kadar çirkin biri
nasıl oluyor da bu kadar kadın buluyor
anlayamıyorum.
üstelik de kıskanç.
yanındaki kadına bak
yumruğu yersin.

sonra sarhoş olup deli saçması hikayeler anlatır,
dans eder.
ve tahmin et? şiir
yazıyor.

hadi, gidip görelim şunu, bu ihtiyar
başka türlü!

selam, Hamsun

hüzünlü yüreğimi güçlendirmeye yetmeyen
iki şişe şarabı içtikten sonra

bu sarhoş karanlığından uzaklaşıp
yatak odasına doğru giderken
yazacak zaman bulabilmek için
kendi etini yiyen
Hamsun'u
düşünüyorum

kapaklanıyorum
odaya
yaşlı
bir adam

yukarı
aşağı
yanlamasına yüzen
bir cehennem balığı gecede.

puolarımı içiyor ölüm

biliyorsunuz: yine sarhoşum
ve oturmuş

Çaykovski dinliyorum
radyoda.

Tanrım, 47 yıl önce
açlık çeken bir yazarken de
dinledim onu

şimdi yine dinliyorum
ve az da olsa bir başarı sağladım
yazarlıkta
ve ölüm

volta atıyor odamda
puolarımdan otlanıyor
şarabıma yumuluyor
Çayk *Patetik Senfoni*'yi

örerken,
ne yolculuktu ama
ve biraz şansım olduysa
onu zarı doğru atmama
borçluyum:

açlık çektim sanatım için, beş lanet-dakika için,
beş saat için, beş gün için-
sözü kağıda dökmekti tek isteğim;
ne şöhrette gözüm vardı, ne de parada:
ben sözü yazmak istiyordum
onlar beni pres makinesinde,
fabrikalarda,
ayak işlerinde istiyorlardı.

benimsin nasıl olsa, diyor ölüm
yanımdan geçerken: ne olmuş olursan ol:
yazar, taksi şoförü, pezevenk, kasap.
paraşütçü, benden kaçamazsın...
tamam, güzelim, diyorum ona.

sabahın biri sabahın ikisine doğru ilerlerken
içiyoruz birlikte ve
sadece o biliyor
zamanı: ama kandırdım
onu, beş lanet dakikamı
fazlası ile aldım.

rehinciler

benim hayır duamı her zaman almışlardır
       sokakta bir      satmaya yeltendi  imde
hiçbir zaman alıcı bulamadım.

elbette, gerçek değerinin çok altında değer bi  erlerdi rehinciler;
onlar da para kazanacaklardı bu i  ten
ama en azından
oradaydılar.

en sevdiğim rehinci Los Angeles'daydı-
adam beni etrafına siyah bir perde
  ekti  i bir bölmeye götürürdü ve
böylece çevrilmiş olurduk.

ve hep şöyle gelişirdi
konuşmalar:

"göster," derdi.

e  yamı çok güçlü bir ışıkla
aydınlatılmış masanın üstüne bıraktırdım.

eşyayı inceledikten sonra uzun uzun
yüzüme bakardı.

"fazla bir      veremem sana bunun için."

bir sessizlik daha, sonra ne verebileceğini
s  yl  rdi.

beklediğimden fazla çıkardı
her seferinde.

"10 dolar iyidir," derdim
fiyatı yükselterek.

"hayır," derdi, "aslına bakarsan..." ve
ilk önerdiğinden daha düşük
bir fiyat verirdi.

bazen ona takılmaya çalışırdım.

"burada biraz daha kalırsam
borçlu çıkacağım..."

gülümsemezdi.

"alışveriş şart değil."

"pekala, ilk önerini kabul
ediyorum..."

"öyle olsun," derdi,
"ama ben zararlı çıktım
bu işten..."

sonra rehin makbuzunu yazıp
parayı verirdi.

"makbuzunu okumayı ihmal etme
bazı koşullar var."

sonra ışığı söndürüp
perdeyi açardı...

zaman zaman bazı eşyalarımı
geri aldığım olmuştur
ama çoğu
gitti.

bir de, rehin makbuzlarına
barlarda ve sokaklarda
alıcı çıktığını
keşfettim.

çok zor zamanlarda imdadıma yetişmiştir rehinciler
başka hiçbir şey yokken
iyi ki vardılar, ve siyah perdeli o
bölme; ne harikulade bir mabeddi,
çok daha fazla istediğin bir şey için
başka bir şeyi feda ederdin
orada.

kaç daktilo, takım elbise, eldiven ve saat
bıraktım o rehincilerde
bilmiyorum ama
allah o rehincilerden
razı olsun.

kapalı bir kapıdır cehennem

açlık çeken bir yazarken bile
red mektuplarının canımı sıktığı söylenemez:
editörlerin aptal olduklarına
inanıyor
yazmaya ve göndermeye devam
ediyordum.
hatta *hareket* olarak nitelendirirdim
red mektuplarını; boş posta kutusundan
iyiydi.

tek zaafım ya da düşüm
o editörlerden birini
görmekti,
yüzünü görmek, giyinişini,
odada bir yerden bir yere yürüyüşünü,
gözlerini...
birini *bir* kez
görmek –

çünkü, clinizdeki tek şey
size yeterince iyi olmadığınızı
söyleyen basılı bir kağıt parçası ise,
editörlerin olduklarından
çok daha tanrıvari olduklarına
inanma tehlikesi vardır.

lanet sanatın için açlık çekiyorsan
kapalı bir kapıdır cehennem
ama arada sırada
anahtar deliğinden bile olsa
bir göz atmak ister insan.

genç ya da yaşlı, iyi ya da kötü
hiçbir şey
bir yazar kadar
yavaş ve zor
ölmez
kanımca.

çekik perde

en sevdiğim yanın
dedi hatun bana
kabalığın –
şu haline bak
elinde bira
ağzında puro
oturmuşsun
kirli ve kıllı göbeğin
gömleğinden dışarı fırlamış.
ayakkabılarını çıkarmışsın
sağ çorabın delik
koca başparmağın görünüyor.
beş günlük
sakal var suratında
dişlerin sarı
kaşların
aşağı sarkıyor
ve görenin ödünü bokuna
karıştıramaya yetecek kadar
yara izi var yüzünde.
küvetin hep
kirli
telefonun yağ tabakası ile
kaplı
ve buzdolabındaki yiyeceklerin yarısı
çürük.
arabanı hiçbir zaman
yıkamazsın.
bir haftalık gazeteler var
her tarafta.

pornografik dergiler
okuyorsun
ve televizyonun yok
ama
tekele telefonla içki siparişi veriyorsun
bahşışın de dolgun.
ve en iyi
yanın
bir kadını seninle yatmaya
zorlamayışın.
hiçbir şeyle ilgili değilsin
ve sana bir şey söylediğimde
karşılık vermiyor
beni duymamış gibi
enseni kaşıyor
ya da etrafına bakınıyorsun.
lavabonda eski ve ıslak
bir havlu
duvarında
Mussolini'nin
fotoğrafı var
ve hiçbir şeyden
şikayet etmiyorsun
soru sormuyorsun
seni altı aydan beridir
tanıyorum ve
nasıl biri olduğun hakkında
en ufak bir fikrim yok.
çekik bir perde
gibisin
ama en çok da
bu yanını seviyorum senin:

kabalığını:
bir kadın hayatından çıkıp
çabucak unutabilir seni.
seni terkettikten sonra, balım,
ancak YUKARI gidebilir kadın.
aradığı erkeği henüz bulamamış
bir kadın için
bir süre takılınacak
ideal erkek tipisin.
bu .mına koduğum viskisi
nefis
hadi
Scrabble
oynayalım.

Aids'den önce

iyi ki haklamışım
hepsini, iyi ki takmışım
hepsine.

çevirdim
geçirdim
kökledim.

yatağımın altındaki bütün o
topuklular
Ocak ayındaki
İndirimli Satış'tan
farksızdı.

ucuz otel odaları,
sarhoş kavgaları,
çalan telefonlar,
yumruklanan duvarlar

ben
gözler kan çanağı
deli
iri taşaklı
traşsız
yoksul
küfürbaz
ve ne kahkahalar
atardım

olmuş erik toplar gibi
toplardım onları
b r taburelerinden.

kirli çarşaflar
kötü viski
ağız kokusu
ucuz puro
ve ertes  sabahın canı
cehenneme.

bunalımlı ve ka ık
kadınlarla düşüp kalktığım için
cüzdanım
yastığımın altında
uyurdum.

Los Angeles'deki otellerin
yarısının kara listesine girmi imdir.

iyi ki hakladım hepsini,
vurdum, taktım ve
 arkılar söyledim
ve kimi eşlik etti bana
o muhteşem
sabahın     gecelerinde.
ve polisler geldiğinde, eğlence
 ıkardı bize,
kapılara barikat yapar
onlarla alay
ederdik
Çünkü hiçbir zaman

öğle saatine kadar beklemezlerdi
bizi tutuklamak için.
yeterince önemli
değildik.

ama ben öyle olduğumuzu düşünürdüm
bara yürürken,
ve ne güzel yerdirdi o bar öğle saatinde,
tenha ve sessiz,
yeni bir başlangıç
yapılacak yer,
karşıdaki parkı
ördekleri,
yüksek ağaçları
seyrederek.

işte,
her zaman parasız
ve her seferinde bir yerlerden
para bulmayı başarak,
yine sokacağım, vuracağım, kökleyeceğim
ve şarkı söyleyeceğim zamanları
beklerdim
o güzel,
çok çok güzel
günlerde
AIDS'ten önce.

kaya parçası

en sertleri
Nina'ydı,
o güne dek birlikte
olduğum en belalı kadını
ve elden düşme siyah beyaz televizyonumun
karşısına oturmuş
haberleri izliyordum ki
mutfaktan şüphe uyandırıcı
bir ses geldi,
fırladım
elinde açılmamış Viski şişesi ile
arka balkonun kapısına doğru gidiyordu,
yetiştim, şişeye
yapıştım.
"ver o şişeyi, lanet
orospu!"
ve güreştik o şişe için
sıkı güreşirdi
inanın bana
ama sonunda şişeyi elinden alıp
defolmasını söyledim.
aynı avluda yaşıyorduk,
onun dairesi arka taraftaydı.

kapıyı kilitledim
bir bardak aldım
oturdum
şişeyi açtım
ve bardağa ağzına kadar
viski koydum.

televizyonu kapattım ve
öylece oturup
Nina'nın ne kadar acımasız
olduğunu düşündüm.
bana oynadığı bir düzine
pis oyun
geldi aklıma.

ne fahişe.
kaya parçası.

oturmuş
viski içiyor
Nina ile birlikte olmak gibi
bir haltı
ne demeye yediğimi düşünüyordum.

sonra kapım
vuruldu.
Nina'nın arkadaşıydı gelen,
Helga.

"Nina nerde?" diye
sordu.

"viskimi çalmaya
yeltendi, bastım kışına
tekmeyi."

"bana burda buluşmamızı
söyledi."

"neden?"

"elli dolar karşılığında
senin önünde takılacakmısınız."

"yirmi beş dolar."

"bana elli dedi."

"neyse, Nina burda
değil...bir içki
içer misin?"

"tabii..."

Helga için bir bardak alıp
içkisini koydum.
bir yudum
aldı.

"ben gidip Nina'yı bulsam daha
iyi olacak galiba."

"şu anda onu görmek
istemiyorum."

"neden?"

"kaltağın teki de ondan."

Helga içkisini bitirdi
tazeledim.
bir yudum
aldı.

"Benny de bana kaltak
der, kaltak değilim
ben."

Benny beraber yaşadığı
tipti.

"senin kaltak olmadığını
biliyorum, Helga."

"teşekkür ederim. müziğin
yok mu?"

"radyo sadece..."

radyoyu gördü
kalkıp
açtı.
bangır bangır bir müzik
doldu odaya.

dans etmeye başladı
Helga
bir elinde viski
bardağı.
iyi dans edemiyordu,
gülünçtü.

durdu
bardağını dipledı
eğılıp halının üstünde
yuvarladı
sonra aniden bana doğru gelip
dizlerinin üstüne çöktü
fermuarımı açtı
ve emmeye başladı.

bardağımı dipleyip
tekrar
doldurdum.

işı biliyordu.
Batı'da bir üniversiteden
diploması vardı.

"hadi güzelim, hadi Helga'm, hepsini
al!"

kapı
yumruklandı.

"HANK, HELGA
ORDA MI?"

"KİM?"

"HELGA!"

"BİR SANİYE!"

"NİNA BEN, HELGA'YLA BURDA
BULUŞACAKTIK, SANA KÜÇÜK
BİR SÜRPRİZ TASARLAMIŞTIK!"

"VİSKİMİ ÇALMAYA KALKIŞTIN,
KALTAK!"

"HANK, KAPIYI
AÇ!"

"hadi Helga, yut
hepsini!"

"HANK!"

"Helga, pis fahişe...
Helga! Helga! Helga!!!"

toparlanıp
ayağa kalktım.

"onu içeri al," dedim Helga'ya.

banyoya
girdim.

çıktığımda oturmuş içki içiyorlardı
sigaraları yakmışlar
bir şeylere gülüyorlardı sırtlanlar gibi.
sonra beni
gördüler.

"elli dolar," dedi Nina.

"yirmi beş," dedim.

"takılmayız öyleyse."

"takılmayın."

Nina derin bir nefes
aldı.

"pekala, cimri pezevenk,
yirmi beş olsun!"

Nina ayağa kalkıp
soyunmaya
başladı.

içlerinde en
sertiydi.

Helga ayağa kalkıp
soyunmaya
başladı.

ben bir içki
koydum kendime.
"bazen burda neler
olup bittiğini anlamakta
güçlük çekiyorum," dedim.

"takma kafanı, Babişko,
tadını çıkar!"

"iyi de,
ne yapmam
gerekiyor?"

"içinden ne yapmak
geliyorsa onu
yap,"
dedi Nina
iri kıcı
lambanın ışığında
alev alev.

şiiir

birkaç
iyi
şiiir

yazmak
bile

çok fazla

umutsuzluk

tatminsizlik

ve
hayal kırıklığı

gerektirir.

herkese
göre
değildir

şiiir yazmak

hatta

okumak

bile.

akşam yemeği, 1933

yemek yerken
dudakları
yağ içinde kalırdı
babamın.

ve sürekli
yemeğin ne kadar
leziz
olduğundan
herkesin bizim gibi
yiyemediğinden
söz ederdi.

tabağındaki son lokmalara
ekmeğini banmayı
sever,
zevkten
ufak ufak
inlerdi.

kahvesini
höpürdeterek
içer,
fincanı
masaya
koyup:

"tatlı ne var? jöle mi
yoksa?" derdi.

annem jöleyi
büyük bir çanakta getirir
babam
kaşıklamaya
başlardı.

tuhaf sesler çıkardı jöleden,
osuruk sesi gibi.

ve kremşanti,
jölenin üstüne boca ederdi.

"hı hım! jöle ve
kremşanti!"
jöleyi
emerdi
kaşığından –
rüzgâr tüneline girmiş
gibi ses çıkardı kaşıktan.

tatlıyı da hakladıktan sonra
devasa beyaz bir
peçete ile
silerdi ağzını,
sert dairesel hareketlerle,
peçete yüzünün tamamını
örterdi neredeyse.

ondan sonra
sıra
Camel
sigarasındaydı.

sigarayı
tahta mutfak kibritlerinden
biri ile yakar,
kibriti söndürmeden
küllüğe bırakırdı.

sonra kahveden bir
höpürtü, fincan masaya,
Camel'den bir
duman.

"iyi doyduk, allah'a
şükür!"

birkaç dakika sonra
odamda
karanlıkta
yatağa uzandığımda
yediğim yemekten ve
gördüklerimden
midem bulanmaya başlamış
olurdu bile.

tek güzel
şey
dışarda,
benim yaşamadığım
bir dünyada
öten cırcır böceklerini
dinlemektir.

talihe bak

kadınli erkekli bir grup
yemeğimizi bitirmiş
masada oturuyorduk.
PMS'den
söz açıldı
nasılsa.
kadınlardan biri
PMS'ye
tek çarenin
yaşlılık olduğunu söyledi
kendinden gayet emin.
şimdi hatırlayamadığım
başka şeyler de
söylendi,
ama
bir kez evlenmiş
bir kez boşanmış
ve bir çok kez
yanında harikulade
ve genç kadınlarla gördüğüm
Alman misafirin
ne dediğini çok iyi
hatırlıyorum,
konuşmaları sessizce dinledikten
sonra,
"PMS nedir?" diye
sormuştu.

işte
meleklerin
gerçekten dokunduğu
biri size.

ışık o denli parlaktı ki
herkes başını çevirip
başka tarafa baktı.

✍

sefilhane

tek ampulün aydınlattığı bir odada
karyolalara istiflenmiş 56 adamla
sefilhanede bir gece geçirmemişseniz
yaşadığınızı sanmayın;
herkes bir arada
horlar
ve bu horultuların
bazıları
çok derin
ve inanılmazdır –
karanlık
sümüklü
iğrenç
insanlık dışı
cehennemin içinden
gelen
hırıltılar.

ölümü çağrıştıran
bu seslere
zihin
dayanmaz

ve birbirine karışan
o kokular:
keçeleşmiş
kirli çoraplar
idrarlı ve
boklu
donlar

ve bütün bu kokuların üstünde
hafifçe deveran eden
kapağı açık bırakılmış
çöp bidonu gibi kokan
ağır hava.

ve
karanlıktaki
o bedenler

şişman
sıska
ve çarpık

kimi bacaksız
kimi
kolsuz

kimi
beyinsiz

ve en
kötüsü:
onları tepeden tımağa
örten

kesin
umutsuzluk.

dayanılr gibi
değildir.

kalkar

sokağa çıkıp

bir aşığı bir yukarı
volta atarsın aynı sokakta

aklından

bu adamların
hepsi
çocuktu
bir zamanlar

ne oldu bunlara?

bana
ne oldu?

diye geçirerek.

sadaka

bazen
yirmi dakika içinde
üç-dört kez
sadaka isterler benden
ve on seferin
dokuzunda
veririm.
vermediğim zaman
vermeye karşı
içgüdüsel bir tepki
duyarım
ve vermem
ama genellikle
elimi cebime atıp
bir şeyler
veririm
fakat
her seferinde
bir deri bir kemik kaldığım
gözlerimin çukurlaştığı
beynimin sulandığı
ve kimseden
bir şey istemediğim
günleri
düşünmeden edemem
ve gurur değildi nedeni
sadece onları bir şey istemeye
layık
bulmazdım,
saygı duymazdım.

onlar düşmanlarımdı benim
ve bugün
elimı cebıme atıp
bırkaç kuruş verırken de
öyleler hâlâ.

bekleyiş

otuzlu yılların ortalarında
her üç arsadan birinin boş olduğu
Los Angeles'da sıcak yazlar,
portakal bahçeleri
iki dakikalık mesafeydi
araba ile-
araban ve depoya benzin
koyacak paran
varsa.

otuzlu yılların ortalarında sıcak Los Angeles yazları,
erkek olamayacak kadar küçük, çocuk olamayacak kadar
büyük.

zor günler.
komşularımızdan biri evimizi soymaya
kalkıştı, babam pencereden içeri
girerken yakaladı adamı,
yere yapıştırdı karanlıkta:
"seni hırsız orospu
çocuğu!"

"Henry, Henry, bırak beni,
bırak beni!"

"geberticem lan seni,
geberticem!"

annem polisi aradı.

bir başka komşu
sigortadan para alabilmek için
evini yaktı.
soruşturma sonrasında tutuklanıp
hapse atıldı.

otuzlu yılların ortalarında sıcak Los Angeles yazları,
yapacak bir şey yok, gidecek bir yer yok,
geceleri ebeveynlerimizin korkulu
konuşmalarını dinliyoruz.

"n'apıcağız? n'apıcağız?"

"tanrım, bilmiyorum..."

arka sokaklarda açlıktan ölmek üzere olan
köpekler, bir deri bir kemik, tüyleri
dökülmüş, dilleri sarkmış, ve gözlerindeki
hüzün, dünyadaki bütün hüznlerden
daha hüznü.

otuzlu yılların ortasında sıcak Los Angeles yazları,
mahallenin erkekleri suskun,
kadınlar soluk heykeller
misali.

sosyalistler, komünistler ve anarşistler
parklarda bankların üstüne çıkıp
nutuk çekerler,
kışkırtırlardı.

güneş berrak gökyüzünde parıldardı,
tertemizdi okyanus,
ve ne erkektik
ne çocuk.

köpekler onlara verdiğimiz kuru ekmek parçalarını
minnet duygusu ile yer,
talihin böylesi karşısında
gözleri hayretle parlar,
kuyruk sallarlardı

II. Dünya Savaşı kapımızı çalarken,
o zaman bile, otuzlu yılların
o sıcak Los Angeles yazlarında.

o sabahlar

hâlâ hatırlıyorum
sabahın karanlık ilk saatlerinde
helanın önünde sıramı
beklerken
balkonun parmaklıklarında gezinen
New Orleans sıçanlarını.
birkaç iri sıçan mutlaka olurdu
orada
öylece parmaklığa oturmuş –bazen
ani ve hızlı hareket ederler
sonra durup otururlardı.
ben onlara bakardım, onlar da
bana.
korku emaresi göstermeksizin.

sonunda helanın kapısı açılır
kiracılardan biri dışarı çıkardı
ve sıçanlardan daha
berbat görünürdü mutlaka,
koridor boyunca uzaklaşırken
ben akşamdan kalmalığımla
hâlâ kesif bok kokan
helaya girerdim.

ve hemen her seferinde
heladan çıktığımda
gitmiş olurdu sıçanlar,
ortalık aydınlanır aydınlanmaz
kaybolurlardı.

ve sonra
dünya benimdi,
merdivenden inip
o dünyaya girer
karın tokluğuna çalıştığım
acınası
işime girerdim
sıçanları düşünerek,
durumlarının
benimkinden ne kadar daha
iyi olduğunu.

işe yürürken
güneş ortalığı iyice ısıtmaya başlardı
fahişeler
bebekler gibi
uyurken

neye dokunsan

eski bir New Orleans pansiyon odasında elbiselerini giyerdin,
sen ve depocu çocuk ruhun,
sonra küçük yeşil el arabanı iterek senin
farkında bile olmayan tezgahlar kızların önünden
geçerdin, minik ve diktörtgen beyinleri ile daha
büyük şeylerin düşlerini kuran
kızların.

ya da Los Angeles, yedek parça fabrikasındaki
sevkiyat memurluğundan dönüp asansörle 312 numaraya
çıkarsan ve akşamın altısında yatağa uzanmış sarhoş
bulurdun kadını.

onları seçmeyi bilemedin hiçbir zaman, artıkları,
kaçıkları, alkolikleri, hapçıları buldun hep.
belki de bulabileceklerin onlardan ibaretti, onların da
bulabilecekleri senden.

barlara takılıp başka kaçıklar, alkolikler,
hapçılar buldun. topuklu ayakkabıların içindeki
bir çift zarif bilek aklını başından
almaya yeterdi.
yayların üstünde hoplayıp zıpladın onlarla
hayatın sırrını
keşfetmişçesine.

sonra tezgahlar Larry'nin koca göbeği ve minik
gözleri ile yanına geldiği gün vardı, sürekli
ışık çalardı Larry.

ıslığı kesip sen sevkiyat masasında çalışırken başına dikilmişti.

sonra sallanmaya başlamıştı ileri geri, böyle bir alışkanlığı da vardı, sen çalışırken başına dikilip sallanır ve seni seyredirdi, şu şakacı tiplerden biri, bilirsiniz, ve gülmeye başlamıştı, sen akşamdan kalma ve traşsızdın ve yırtık bir gömlek vardı üstünde.

"ne var, Larry?" diye sormuştun.

"Hank, neye dokunsan boka dönüyor!" demişti.

tartışacak bir şey yoktu.

arabamı yıkattım

arabadan indim, "hey," dedi adamlardan biri bana doğru gelerek, el sıkıştık, iki kırmızı ücretsiz yıkama fişi tutuşturdu elime, "görüşürüz," dedim ve bekleme alanına, karımın yanına gidip banka oturdum. iri, topal bir zenci geldi, "hey, adamım, nasılsın?" diye sordu. "sağol bilader," dedim, "sen nasılsın?" "bomba gibi," dedi, sonra gidip bir Cadillac'ı kurulamaya başladı. "bu insanlar seni tanıyor mu?" diye sordu karım. "hayır." "öyleyse neden konuşuyorlar seninle?" "benden hoşlandıkları için, insanlar benden her zaman hoşlanmışlardır, benim çarmıhım bu." sonra arabamız hazırды, adamlardan biri bana bezini salladı, kalktık, arabanın yanına gittik, eline bir dolar tutuşturdum, arabaya bindik, motoru çalıştırdım, şefleri yanaştı, güneş gözlüğü takmış iri bir tipti, "seni gördüğüme çok memnun oldum, moruk!" dedi bana. gülümsedim. "sağol, ama bu senin partin, dostum!" trafiğe çıktım. "biliyorlar kim olduğunu," dedi karım. "elbette," dedim, "daha önce de yıkattım arabamı orda."

olasılıkların parıltısı

otopark görevlisi, Bobby, komik
çocuktu, nüktedan, güleç,
kendine özgü, başkalarını güldürmekte başarılı,
canım sıkkın olduğunda moralimi
yükseltirdi.

üç hafta görmedim onu, diğer
görevlilere sordum, kimi bilmiyordu,
kimi uyduruyordu.

bugün otoparka girdim
ve Bobby'yi gördüm,
üniforması buruş buruştu, diğerleri
çalışırken o öylece duruyordu.

yanına gittim, beni
tanımış gibi geldi bana,
"buraya gelirken trafik
anamı ağılattı, üç saatte
gelebildim!" dedi.

gülmüyordu, kilo almıştı
birden, kemerinin tokası
açıktı, bağladım
tokasını, üç günlük sakal
vardı yüzünde, saçları
kırışmış, yüzü kırışmıştı,
20 yıl yitirmişti üç
haftada.

"seni gördüğüme memnun oldum, Bobby."

"evet, tabii, ne zaman satın
alacaksın burayı?"

hipodromu kastediyordu.

otoparktan çıkıp
hipodroma girdim,
asansöre bindim, en üst
kata çıktım ve büfeye doğru
yürüdüm.
Betty geldiğimi gördü ve kahvemi
söyledi.

"büyük güne hazır mısın?"
diye sordu.

"her türlü güne
hazırım."

"buraya kazanmak için geliyorsun,
değil mi?"

"kaybetmemek için
geliyorum."

kahvemi alıp
tabelayı gören koltuklardan
birine doğru yürüdüm.
tabelada olasılıklar yanıp söndü,
oturdum
elime kahve
dökerek.

"hasiktir," dedim.

ve sürdü
gün.

mavi kuş

bir mavikuş var yüreğimde
çıkma can atan
ama ben ondan güçlüyüm, kal,
diyorum ona, kimsenin
seni görmesine izin veremem.

bir mavikuş var yüreğimde
çıkma can atan
ama viski döküyorum üstüne
sigara dumanına
boğuyorum,
fahişeler, barmenler ve
bakkal çırakları hiçbir zaman
bilmiyorlar onun orada
olduğunu.

bir mavikuş var yüreğimde
çıkma can atan
ama ben ondan güçlüyüm,
yat lan aşağı, diyorum ona,
ocağıma incir dikmek mi
niyetin? Avrupa'daki kitap
satışlarımı sabote etmek mi?

bir mavikuş var yüreğimde
çıkma can atan
ama zekiyim, sadece
geceleri izin veriyorum çıkmasına,
herkes yattıktan sonra.
orada olduğunu biliyorum, derim
ona, kederlenme
artık.

sonra yerine koyarım yine
ama hafifçe öter
tamamen ölmesine de izin
vermiyorum
ve birlikte uyuyoruz
gizli antlaşmamızla
ve insanı ağlatacak kadar
güzel, ama ben
ağlamam, ya
siz?"

2

*çok uzun yaşamak
zamandan fazlasını
gerektirir*

1

çıkış

silahın o tatlı doğruluşu
şakağına doğru,
kuzeye doğru kanat çırpın
bir kuş sürüsü,
klik sesi
açılan emniyet kilidinin,
güneş tutulması,
sertçe
kapatılması
bir şeyin,
dostum.

yedekler

tuhaf ve cesur insanlara dair yazarken
ölümüne içen Jack London.
karanlık ve şiirsel
eserlerini yazarken kendini içki ile
bitiren Eugene
O'Neill.

çağdaş yazarlarımız
üniversitelerde ders veriyor şimdi
takım elbise, kravat,
erkek öğrenciler pür dikkat,
kız öğrencilerin buğulu
bakışları öğretmenin üstünde,
çimler öyle yeşil, kitaplar
öyle sıkıcı ve
hayat susuzluktan öyle
ölmekte
ki.

dahi

şu adam zaman zaman kim olduğunu
unutur.

bazen Papa sanır
kendini.

bazen de
tazıların peşinde olduğu
bir tavşan,
gizlenir yatağının
altına.

sonra
birden
beyni olağanüstü berraklaşır ve
sanat
eserleri
yaratır.

o zaman iyidir bir süre için.

sonra, mesela, karısı ve
üç-dört kişi ile daha
oturup
muhtelif konularda
tartışırken

son derece çekici,
zeki ve
özgündür

ama
birden
tuhaf
bir şey yapar.

bir seferinde
ayağa fırlayıp
fermuarını indirdi ve
haliya işedi mesela.

bir başka seferinde
kağıt peçetesini
yedi.

arabasına atlayıp
markete kadar
geri geri
gidip geldiğini de
unutmayalım,
trafikteki diğer
şoförlerden hayli
küfür yemiş
ama polise yakalanmadan
gidip gelmeyi
başarmıştı.

ama kendini Papa sandığında
görmelisin onu
Latincesi de
mükemmel.

yarattığı sanat eserleri
öyle olağanüstü şeyler
değil, ama hayatını sürdürmesine
ve saçını ve tınaklarını kesen,
yemekte mama önlüğünü giydiren,
geceleri yatırıp üstünü örten
ve onu besleyen
19 yaşında kızlarla yaşamasına
yetiyor.

kendi hariç
herkesi yorgunluktan bitap
düşürüyor.

New York'da bir şair

dışarda yiyorum bu gece
boş masalardan birine oturdum
ve siparişimin gelmesini beklerken
karımın *New York'da Bir Şair* kitabını
çıkardım
insanlara bakmamak için
sık sık yanımda okuyacak bir şey
bulundururum

şairleri kötü buluyorum (benim kanım)
1929 yılında, borsanın çöktüğü
yıl yazılmışlar.

kitabı kapatıp insanlara
bakıyorum.

yemeğim geliyor,
o da kötü.

iyi ile kötü dalgalar halinde
gelirmiş.

öyledir umarım.
iyiyi beklerken ağzıma
limonlu tavuktan bir parça
atıp her şey yolundaymış
gibi davranıyorum.

satış yok

non compos mentis
barda öylece oturuyordum.

Noel'e bir hafta
vardı.
koca Ed ağaç satıyordu
dışarıda.

Ed içeri
girdi.

"Tanrım, adamın boku donuyor
dışarda!"

bana baktı koca Ed.

"Hank, sen çık bak
şu ağaçlara biraz.
alıcı çıkarsa
bana haber verirsin."

dışarı çıktım.

kısa kollu bir gömlek vardı üstümde.

paltom yoktu.

kar yağıyordu.

buz gibiydi hava

ama güzeldi,

diri.

kara alışık değildim,

seviyordum karı.

ağaçların yanına dikildim.

yirmi dakika geçti.

koca Ed dışarı çıktı.

"ilgilenen oldu mu?"

"hayır, Ed."

"sen içeri gir, Billy Boy'a

sana benden bir içki

vermesini söyle."

söyledim Billy Boy'a,

"duble skoç, sulu,

Ed'in hesabına." dedim.

Billy Boy içkiyi koydu.

"satış yapabildin mi?"

"hayır."

Billy Boy müşterilere
baktı.

"hey, Hank hiç ağaç
satamamış."

"n'oldu, Hank?" diye sordu
biri.

cevap vermedim.
içkimden bir yudum
aldım.

"niye hiç ağaç satılmadı?" diye sordu
bir başka biri.

"arılar nasıl bala
hücum ederse, zamanın kokuşmuşluğu içinde
gündüz nasıl geceye
dönüşürse,
zamanı geldiğinde
ağaç da
satılacaktır."

"ne zaman?"

"biri mutlaka bir ağaç satacak
ama bunun ben olması
gerekmiyor."

içkimi bitirdim.

sessizlik
oldu.

sonra biri, "bu herif kaçık
biraz," dedi.

orada
onlarla
birlikte olduğuma göre
tartışmaya hakkım
olmadığına karar verdim.

bu

ünlülerin kendilerini pohpohlamaya yönelik saçmalığın
ve sözde büyüklüklerini kutlamak için
bir araya gelişlerinin karşısında

hakikileri nerede bunların?
diye merak etmekten
alamazsın kendini

hangi
devasa
mağarada
saklanıyorlar

yetenek yoksunları
alkışa boğulur

ahmaklar
bir kez daha
aldatılırken

hakikileri nerede bunların?
diye geçirirsin içinden

varsa
hakikileri.

bu saçmalık
on yıllardan,
hatta bazı istisnaları saymazsak

yüzyıllardan beridir
sürüyor.

bu
öyle kasvet verici
öyle acımasızca bir numara ki

insanın cesaretini
unufak ediyor,
umuda pranga vuruyor

perdeyi çekmek
ya da
ayakkabılarını giymek
ya da
sokağa çıkmak gibi
küçük şeyleri

zorlaştırıyor,
hatta
imkansız kılıyor

nller
sözde büyüklüklerini
alkışlamak için
bir araya gelir,
ahmaklar
bir kez daha
aldatılırken.

insanlık,
hasta
orospu çocuğu
seni.

şimdi

on yılları uçurup
yaşlılığa doğru kayarken
gerçekten kötü
tek bir kişi bile tanımadan
gerçekten olağanüstü
tek bir kişi bile tanımadan
gerçekten iyi
tek bir kişi bile tanımadan

kayarken yaşlılığa
on yılları uçurup

en kötüsü sabahlar.

hatalı

uzun ama muzaffer bir günden
sonra bir savaşçı gibi
döndüm eve.

karım elinde çöp torbası ile
karşılıyor beni,
çöp torbasını elinden alıp
çöp bidonuna atıyorum.

"Allah aşkına, Hank," diyor,
"şu bidonun kapağını sıkı kapat,
karıncaların istilasına uğramayalım!"

Amsterdam'ı düşünüyorum.
bir evin çatısından havalanan
güvercinler düşünüyorum.
bir ataştan sarkan
Time dergisini düşünüyorum.

karım haklı elbette: kapak
sıkı kapatılmalı.

ağır adımlarla
eve
giriyorum.

itiraf

bir kedinin yatağa sıçramasını
bekler gibi
beklerken
ölümü

karım için çok
üzülüyorum

sertleşmiş
solgun
bedenimi
görecek

bir kez, belki de
iki kez sarsacak:

"Hank!"

cevap vermeyecek
Hank.

ölüm değil beni
endişelendiren, bu hiçlik
yığını ile kalakalacak olan
karım.

ama birlikte uyuduğumuz
bütün o gecelerin

hatta yararsız tartışmaların
bile
harikulade şeyler
olduğunu
bilmesini istiyorum.

ve bugüne kadar
söyleyemediğim
o zor sözcükler
artık söylenebilir:

seni
seviyorum.

soyulmuş

ben bittim,
kulbu bulamıyorum,
çok fazla soyulmuşum
hiçliğin arka sokaklarında,
çok fazla merhametsiz
akşam geçirmiğim, yetmezmiş
gibi bir takıntı ölümcül
kadınlara.

ben
bittim. sarın
beni, paketleyin,
Normandy'nin kuşlarına
ya da Santa Monica'nın
martılarına
fırlatın,
artık okumuyorum,
artık
üremiyorum,
tel örgünün üstünden
yaşlı adamlarla
muhabet ediyorum.

intihar kompleksimin çözüldüğü
nokta bu mu?: birinin bana
telefonda sorduğu şu soru:
Kerouac'la hiç karşılaştın mı?

otobanlarda beni geçmelerine izin veriyorum artık.
15 yıldır kimseyle yumruk yumruğa gelmedim.
gecede üç kez işemeye kalkıyorum.

ve sokakta bir yosma gördüğümde
tek gördüğüm
bela.

ben
bittim, başladığım yere
döndüm, tek başıma içiyor
ve klasik müzik
dinliyorum.

ölümle ilgili asıl mesele hazırlanmak.
bir kaplan yürüyor düşlerimde.

ağızımdaki sigara patladı.

tuhaf şeyler hâlâ
oluyor.

hayır, Kerouac ile hiç karşılaşmadım.

gördünüz mü?:
tamamen
boşa
geçmemiş
ömrüm.

yazar

yazar olmaya çabalarken katlanmak zorunda
kaldıklarımı düşündüğümde –bütün o kentlerdeki
bütün o odalar, yediklerim bir fareyi bile
hayatta tutmaya yetmezdi.

o kadar zayıftım ki
ekmek dilimleyebilirdim
kürek kemiklerimle, ve çok
enderdi ekmeğimin
olması...
ama sürekli yazıyordum
kağıt parçalarına.

ve bir odadan diğerine taşındığımda
mukava bavulum buydu: içi kağıt dolu
kağıt.

her yeni ev sahibi mutlaka
sorardı: "ne iş
yaparsın?"

"yazarım."

"hım..."

zanatımı
icra etmek için
bu küçük odalara yerleştikten sonra
acırlardı bana, bazen bir elma,
bir şeftali ya da biraz ceviz
ikram ederlerdi, yediklerimin
onların bana verdiklerinden ibaret
olduğunu akıllarından bile
geçirmeden.

ama odamda
ucuz şarap şişeleri
buldukları an son bulurdu
merhametleri.

aç bir yazar olunabilirdi
ama
aç ve içen
hayır.
hiçbir şey için bağışlanmaz
ayyaşlar.

ama dünya hızla üstünüze kapanıyorsa
iyi bir dosttur
şişe.

ah, bütün o ev sahibeleri,
çoğu şişman, ağır, kocaları
çoktan ölmüş, kendi
dünyalarının merdiveninden inip
çıkarken görebiliyorum hâlâ
o azizeleri.

varlığıma hükmediyorlardı:
arada sırada kirayı bir hafta geciktirmeme
göz yummasalar
sokaktaydım

ve YAZAMAZDIM
sokakta.
oda çok önemliydi, kapı,
duvarlar.

ah, o karanlık sabahlar
o yataklarda
ayak seslerini,
öksürükleri, sifon seslerini
dinleyerek. yemeklerinin kokusunu
alarak,
New York'a ve dünyaya yolladığım
öyküler için bir cevap bekleyerek.
oradaki eğitilmiş, zeki, züppe, birikimli,
resmi, rahat insanlara gönderdiğim
öyküler.

nasıl da nazlanırlardı
"hayır" demek için.

evet, ev sahibeleri ufak tefek
işlerle uğraşıp ortalıkta
dolanır, bıçaklarını biler ve
burunlarını her yere sokarken
o karanlık yataklarda yatıp
kendime özgü tarzımla
söylemeye çalıştıklarımı anlamayan
editör ve yayıncıları düşünür

ve yanıldıklarına karar
verirdim.

arkasından daha da can sıkıcı
başka bir düşünceye
kapılırdım:

ya ben aptalın
teki isem?:

hemen hemen her yazar
sıradışı
yazdığını düşünür.
bu doğaldır.

aptal olmak da
doğaldır.

sonra
yataktan çıkıp
elime bir kağıt parçası alır
ve yazmaya başlardım
yine.

herkes bizim gibi yiyemiyor

babam sofrada.

kulakları kımıldadı.

büyük bir iştahla çiğniyor.

cehennemde olmasını diliyorum.

elindeki çatala bakıyorum.

çatalı ağzına sokuyor.

ağzımdaki yemek tatsız ve ölü.

yemek sırasında sarfettiği sözler beynime saplanıyor.

omurgamdan aşağı iniyor sözleri.

ayakkabılarıma dökülüyor.

"yemeğini ye, Henry," diyor annem.

"herkes bizim gibi yiyemiyor," diyor babam.

cehennemde olmasını diliyorum.

çatalını izliyorum.

tabaktan bir çatal daha yemek alıp

ağzına götürüyor.

bir köpek nasıl çiğnerse öyle çiğniyor yemeğini.

kulakları kımıldadı.

bana acımasızca attığı dayaklara hazırdım.
ama onu yemek yerken seyretmek yüreğimi karartıyordu.
masa örtüsü kararıyordu.
mavi ve yeşil tahta peçete tutacakları kararıyordu.

"yemeğini bitir yoksa yiyeceksin sopayı," dedi babam bana.

sonraki hayatımda bir kısmını ödettim ona.
ama hâlâ borçlu bana.

ve alacağımı asla tahsil edemeyeceğim.

kulak kabartın

parça parça
inşa edilir cehennem
tuğla üstüne tuğla
döşenir etrafına.
sürekli bir işlemdir bu,
hızlı değil.

kendi yangınımızı
başlatır,
başkalarını
suçlarız.

cehennem
cehennemdir ama.

dünyevi cehennem
cehennemdir.

benim cehennemim
senin
cehennemin.

bizim
cehennemimiz.

cehennem, cehennem,
cehennem.

cehennemin şarkısı.

sabahları ayakkabı
giymek.
cehennem.

ilk nefesle paramparça

tırabzan parıldarken
erken sabah güneşinde
tükeniyor günler

düşlerimizde bile
rahat yok.

kırık anları yapıştırmaktan
başka bir şey gelmiyor
elden.

varolmak bile
bir zaferse
şüphe edilmecz
talihin inceldiğinden

ölüme götüren
ince bir kan sızıntısından daha ince.

hüzünlü bir şarkıdır hayat:
çok fazla ses
duyduk
çok fazla yüz
çok fazla vücut
gördük

ve en kötöleri yüzlerdi:
kimsenin anlayamadığı iğrenç
bir şaka.

barbarca, manasız günlerin birikimi
kafatasında;
kuru bir portakaldır
gerçek.

plan yok
çıkış yok
tanrısallık yok
mutluluğun serçesi
yok.

hiçbir şeyle kıyaslayamayız
hayatı –kasvet
basar.

göreceli olarak,
cesaretten yana sıkıntımız
olmadı

ama, en iyi zamanlarda bile
olasılıklar düşük,
daha da kötüsü
sabitti.

ve daha da kötüsü:
biz hayatı boşa harcamamış
hayat bizim üstümüze boşa
harcanmıştı:

ışığa ve karanlığa
hapsolmuş
çıkartırız
Rahim'den

yakalanmış ve uyuşmuş

ılıman kuşakta yalnız
aptal ıstırabımızda

şimdi

tırabzan parlarken
erken sabah güneşinde
tükeniyor günler

Elvis yaşıyor

oğlan otobüse binip
Graceland Malikane'sini görmek
istemişti

ama
Greyhound
grevdeydi.

terminalde sadece iki memur
ve elli beş-altmış kişi uzunluğunda
iki kuyruk vardı.

kuyrukta iki saat bekledikten sonra
memurlardan biri oğlana
otobüsünün yedek şoför gelir gelmez
hareket edeceğini
söyledi.

"ne zaman yani?" diye sordu
oğlan.

"onu bilemiyoruz," diye cevap verdi
memur.

oğlan o geceyi terminalin döşemesinin üstünde geçirdi
ama sabahın dokuzu olduğunda
yedek şoför
hâlâ gelmemişti.

tuvalete girmek için
kuyruğa girdi
yine.

sonunda kabinlerden birine
girdi, dikkatli bir şekilde oturağa
hijyen kılıfını taktı,
pantolonunu ve şortunu
indirdi
ve oturdu.

şansa bakın ki
yanında
kalem
vardı.

kirli ve karalanmış duvarda
temiz bir yer buldu

ve çok dikkatli bir şekilde,
bastıra bastıra
şöyle yazdı:

HAYALKIRAN OTELİ

sonra
ilkini
saldı.

hipodromun otopark görevlisi dostum

hırslı yüzlerin arasında 9 uzun koşuyu devirdikten sonra
bir gün daha katlettim
mantığa kafiye olmaktan uzak
sıcak bir Pazar günü,
bağcıklarım çırpınarak çıktım dışarı (gizlice
küflü bir mağarada, serkeş bir yalınlığın
çamurlu beyne merhem gibi geldiği
bir ortamda, mesela, siyah beyaz
çizgi filmler seyrediyor olmayı
arzulayarak)
ve otopark görevlisi dostum
arabamı gazlayıp önüme getirdi, sekiz yıllık
motoru ısıtmak amacı ile gaza iyice
yükledikten sonra fırladı
arabadan:
"nasılsın, güzelim?"
"hayat şah damarıma basmış
bıçağı, Frank, beyaz
bayrağı çekmek üzereyim."
"yapmazsın sen öyle
bir şey, benim
liderimsin!"
"çok daha iyi bir lider
bulabilirsin kendine,
Frank..."

koltuğa yerleşiyor, emniyet
kemerini bağlıyor, güneş
gözlüğümü takıyor, vitesi
bire geçiriyorum...

"hey, moruk," pencereden içeri
sokuyor başını, "bir gece
çıkıp birkaç kişiyi
marizleyelim, iki de
.mcık bulalım!"

"bunu düşüneceğim," diyorum.

otoparktan çıkarken dikiz aynasından
bana parmak
gösterdiğini görüyorum.

7-8 saatten beri ilk kez
gülümsüyorum.

kıvılcım

alışan bir ceset olarak onlara verdiğim yıllara,
saatlere, dakikalara hep ierlerdim, başımı ağırtırdı,
iimi ağırtırdı –yıllarımın
bu şekilde katledilmesini anlayamıyordum
ama mesai arkadaşlarım
hiç şikayet etmiyorlardı, bazıları çok memnun
görünüyorlardı hatta, ve onları öyle görmek yaptığım
iş kadar aptal ve deli kılıyordu beni.

işçiler boyun eğiyorlardı.
iş öyle balyozluyordu ki onları
düşünemiyorlardı, kepelenip
fırlatılmışlardı.

intiharı düşündüm.
boş saatlerimde bir başıma içtim.

olabilecek en kötü kadın türü ile
birlikte oldum, işin öldüremediğini
onlar öldürdüler.

biliyordum öldüğümü.
iimde bir ses, hadi, öl, uyu, onlar
gibi ol, kabullen
dedi.

sonra içimde bir başka ses, hayır, minicik bir
parça sakla,
dedi.
fazla büyük olması gerekmez, bir kıvılcım.
bir kıvılcım orman
yakar.
bir kıvılcım yeter.
sakla.

sanırım sakladım.
iyi ki saklamışım.
ne şans
ama.

fizyonomi ilmi

ne yüzler gördüm hayatımda; gri,
beyaz, kahverengi, siyah, ve
gözler, her renk.
tuhaftır gözler; cinselliğin iyi olduğu,
konuşabildiğim ve bazen sevgi
gibi bir şeyler bile hissettiğim
bir kadınla beraberdim
ama birden gözlerini fark ettim,
iğrenç bir cehennemin
kirli duvarlarını gördüm onlarda.

(kendi gözlerimi, dudaklarımı, saçımı filan
sıkça görmemekten büyük mutluluk
duyarım elbette-
aynalardan çalışılmış bir
devamlılıkla uzak dururum.)

ne yüzler gördüm; kremalı pastadan
farksızdı yüzü, şişman ve kırışksız ve
demiryolları için çalışırken yanıma
gelmişti, felaket akşamdan kalmaydım,
midem bulanmıştı yüzüne bakınca. "maaş
çekimi bekliyorum, şu beş sentliği
öyle bir sıktım ki bufalo
böğürüyor," demiş, elindeki beş
sentliği göstermişti.
uzaklaşmıştım yanından, yüzüm
parlak bir far gibi, ondan
uzaklaşıp benden doğal bir rahatlıkla
nefret eden zencilerin yanına gitmiştim.

ne yüzler gördüm; ev sahibelerinin
yüzleri, ümitsiz, yaşlı leylak
yüzler, o yaşlı bebek yüzlerin
peşinden merdiveni çıkıp neredeyse
bir asırlık o minicik odaya
girerken kocularını
çok önceden kaybettikleri için
acılarının azaldığını ama dinmediğini
hisseder ve her seferinde, "çok
güzel bir oda..." derdim; sonra
parasını öderdim, kapı kapanırdı,
soyunurdum, yatağa uzanıp
ışığı söndürürdüm (hava yeni
kararmış olurdu mutlaka) ve
o bildik sesleri duyardım: eski dostların
koşuşturması: ya karafatmalar ya fareler
ya da sıçanlar.

ne yüzler gördüm; Inez ile Irene geliyor aklıma,
o gökmavisi harikulade gözler ve harikulade
bacaklar ve göğüsler
ama en çok
yüzleri, tanrının
bazen ihsan ettiği
mermere oyulmuş yüzler ve
sınıfta önümdeki sırada oturlardı,
cebir öğrenirlerdi, iki nokta arasındaki
en kısa mesafe, Versailles antlaşması, Hun
imparatoru Atila...
ve ben onları seyredip ne düşündüklerini
merak ederdim? -
çok fazla düşünmezlerdi,

herhalde.
ve bu gece neredeler acaba yüzleri ile
elli iki yıl sonra?
kemikleri örten deri, gülümseyen
yüzler, çabuk, söndürün
ışıkları, dans etsin karanlık...

ömrümde gördüğüm en güzel yüz
bir gazete satıcısının yüzüydü, Beverly ile
Vermont kavşağında standı olan yaşlı
adamdan söz ediyorum, yüzüne
bakınca ona o ismi neden taktıklarını
anıyordunuz: Kurbağa Adam. sık
sık oradan geçerdim, ama pek konuşmazdık
ve bir gün
ölüverdi
Kurbağa Adam
ama onu hep hatırlayacağım;
bir gece civardaki barlardan birinden
çıkıştım, o standındaydı ve bana
bakıp, "sen ve ben, aynı şeyleri
biliyoruz," dedi.

başımı sallayıp iki baş parmağımı
yukarı doğru kaldırdım, o koca Kurbağa
kafasını ayışığında yukarı kaldırıp
o güne kadar duyduğum en korkunç
ve sahici kahkaha ile gülmeye
başladı.

ne yüzler,
gelip geçtiler.

zafer

yaptığımız bütün antlaşmalara
uyduk

ve

zaman köpekleri
sararken etrafımızı

bizden

alabilecekleri

tek şey

hayatlarımız.

Edward Sbragia

minik sigara izmaritleri içiyorum
dünya kıyıya vururken
ve aptal dudaklarımı
yakıp
Manfred Freiherr von Richthofen'ın
und sein
Fliegerzirkus'unu
düşünüyorum.

kedim banyo penceresinde
otururken
yeni bir izmarit
yakıyorum

Norveç göz kırpar ve cehennem köpekleri
dua eder benim için.

aşağıda karım
italyanca
öğreniyor

ve ben burada bir
sigara için
kıcımlı verebilirim...

hapşıyorum
sonra
yerimden
sıçırıyorum: kor halinde kül düştü
bembeyaz
göbeğime –külü parmaklarımla
silkiyorum: hafiften
sızlıyor göbeğim.

çıplak yazarım: küçük
pembe benekli
somurtkan ruhumu
görebiliyor musunuz?

anlayacağınız, ben kendi gösterimi
yönetiyorum burada, ne Vegas'a ihtiyacım var
ne de televizyona,
şarap şişemin üstündeki etikette kısmen şöyle
yazıyor:

*"...şarap üreticimiz, Edward Sbragia, Pinot Noir
ve Napa Gamay'ın taze, meyvemsi karakterini
yakalamıştır..."*

cehennem köpekleri dua eder benim için
dünya kıyıya
vururken.

kafeste gezinti

rutubetli saatlerde isteksiz varsayımlar, babanın
gölgesine hapsolmuş.
kafe kaldırımları kasvet verici
gündüzleri.

kedim bana bakıyor ve ne olduğumdan
emin değil, ben de onun hakkında aynı
hissi taşıyor olmaktan
memnunum...

ve yazarların hiçbiri kalıcı olamadı.

bazen tuhaf bir pınar akar
bir yerlerde.

bazen
akmaz...

ilkokul beni bekleyen cehhennemin ilk
habercisiydi:
annem babam denli korkunç başka
insanlarla tanışma.

aklımın köşesinden
geçmezdi...

Askerlik dersinde Silah Komutları yarışmasını
kazandığımda
umurumda bile değildi
kazanmak.
hiçbir şey fazla ilgimi çekmiyordu, kız peşinde
koşmak bile: sarfettiğin çabaya
değmiyordu.

geceleri uyumadan önce ne yapacağımı
düşünürdüm, ne olacağımı:
banka soyguncusu, ayyaş, dilenci,
geri zekalı, vasıfsız işçi.

geri zekalı ve vasıfsız işçide karar kıldım, diğer seçeneklerden
çok daha kolay görünmüştü...

açlıktan ölmek üzere olmanın en iyi yanı
sonunda yediğin zaman
son derece harikulade, leziz ve
sihirli bir şey olması.

hayatları boyunca günde üç öğünü
sektirmeyenler
yemek yemenin ne olduğunu
gerçekten bilmezler...

yazarlara dönersek: çoğunun birlikte
yüzdüklerini öğrendim.
okullar, vakıflar, burslar,
teoriler.
gruplar halinde toplanıp
kapışıyorlardı.
siyaseti vardı edebiyatın.
oyunlar oynanıyor
kinler besleniyordu.

oysa yazarlığın çok yalnız bir meslek
olduğunu düşünürdüm.

hâlâ da öyle olduğunu düşünüyorum...

hayvanların
Cennet ya da Cehennem
kaygıları yoktur.

benim
de.

belki bu yüzden iyi
anlaşıyoruz...

yalnız insanlar ziyaretime geldiklerinde
çok geçmeden
başkalarının onları neden yalnız bıraktıklarını
anlıyorum.

ve benim nimet duygusu ile
karşılayacağım bir şey

onlar için
dehşet...

zavallı Celine.
tek kitap yazdı.
diğerlerini unutun.
ama ne kitap:
Voyage au bout de la nuit.
kitabı bitirdiğinde
o da bitmişti.
asla eskisi gibi olmadı
bir seksekti ondan sonra
bir saklambaç
ihtimal sisinde oynanan
dokuz kuka...

çok tuhaf bir ülke
Amerika Birleşik Devletleri: 1970 yılında
doruğa çıktı
ve ondan sonraki her yıl için
üç yıl geriye gitti,
şu anda
1989'da,
aslında
1930'dayız.

korku gösterisi seyretmek için
sinemaya gitmek
gerekmez.
yazılarımı postaladığım postanenin
yakınında bir akıl hastanesi
var.

arabamı asla postanenin önüne park etmem,
akıl hastanesinin önüne park edip
yürürüm.

hastanenin önünden geçerim.

daha az deli olanların
balkona çıkmasına izin
verirler.
güvercinler gibi otururlar
orada.

kardeşlik bağı var
aramızda.
ama onlarla oturmam.

postaneye gidip zarflarımı
ekspres kutusuna atarım.

ne yaptığını bilen biri olduğum
varsayılıyor.

dönüşte
hem bakarım onlara
hem bakmam.

arabama binip
gazlarım.

araba kullanmama izin
var.

evime kadar sürerim
arabamı.

aklımdan,
ben ne yapıyorum? diye geçirerek
garağa girerim.

arabamdan inerim
ve beş kedimden biri
yanıma gelir, çok güzel
bir herif.

uzanıp dokunurum
ona.

keyfim yerine gelir.

ne olmam gerekiyorsa
oyum.

cehennem köpekleri

azdılar yine; sıçrayıp ısırıyorlar, geri çekiliyorlar,
etrafımda dolanıp sonra yine saldırıyorlar.

oysa ben kurtulduğumu sanıyordum
onlardan, beni unuttuklarını; ama
şimdi daha da
çoklar.

ve ben daha yaşlıyım
şimdi

ama köpeklerin yaşı
yok

ve her zamanki gibi
etinizi ısırmakla yetinmiyor
beyninizi ve ruhunuzu da
ısıırıyorlar.

bu odada
etrafımda dönüyorlar
şimdi.

harikulade
değiller; cehennem
köpekleri bunlar

ve sizi de
bulacaklar

şimdi
onlardan biri
olsanız
da.

soru ve cevap

bir yaz gecesi odasında çıplak oturmuş, hayatı yaşayış
ve yazış biçiminin bütün ümitlerin tükendiği
anlarda onlara devam etme gücü verdiğini söyleyen
bütün o mektupları düşünürken bıçağın
ağzı ile tırnaklarını temizliyordu.

bıçağı masanın üstüne koydu, parmağı
ile fiskeledi,
ışığın altında yanar döner
bir çember oluşturdu bıçak
dönerken.

beni kim
kurtaracak? diye geçirdi
içinden.

bıçağın dönüşü durduğunda
cevap geldi:
seni sen kurtarmak
zorundasın.

hâlâ gülümseyerek,
a: bir sigara
yaktı
b: kendine bir içki
koydu
c: bıçağı bir kez daha
döndürdü.

hayran mektubu

seni uzun zamandan beridir okuyorum,
biraz önce oğlum Billy'yi yatırdım,
bir yerden 7 tane kene kapmış,
bende de 2 tane çıktı,
kocam Benny'de 3.
kimimiz böcek sever, kimimiz
nefret eder.

Benny şiir yazar.
bir keresinde bir şiiri
senin bir şiirinle aynı dergide çıkmış.
Benny dünyanın en iyi yazarı
ama çok asabi.

bir keresinde bir şiir dinletisinde
biri ciddi şiirlerinden birine güldüğü için
şeyini çıkarıp sahneye işedi.

senin iyi yazdığını
ama onun taşaklarını kesekağdında
bile taşıyamayacağını söylüyor.
neyse, KOCA BİR KAVANOZ REÇEL yaptım
bu gece,

ÇOK SEVERİZ REÇELİ.

Benny dün işinden kovuldu, patronuna
anasının .mına kadar yolu olduğunu
söylemiş, ama ben manikürcüde
çalışmaya devam ediyorum.
ibnelerin gelip manikür yaptırdıklarını
biliyor muydun?

sen ibne değilsin, değil mi Bay
Chinaski?

neyse, içimden sana yazmak geldi.

kitapların burda tekrar tekrar
okunuyor.
Benny senin yaşı .bir osuruk
olduğunu söylüyor, iyi yazıyormuşsun ama
onun taşaklarını kesekağıdında bile
taşıyamazmışsın.
sen böcek sever misin, Bay Chinaski?"
reçelin yenebilecek kadar soğuduğunu
sanıyorum.
hoşçakal.

Dora

katıla katıla gülünesi

iyi olurdu buradan
ayrılmak,
gitmek artık,
nalları dikmek, bütün anıları
terketmek
filan,
ama kalmanın da
bir tadı var:
kendilerini
afet
sanıp
şimdi kirli dairelerinde
sabırsızlıkla melodram dizisinin
başlamasını bekleyen
bütün o yavrular,
ve bütün o delikanlılar,
Yıllık'larda
pürüssüz citleriyle
bir gün
önemli biri
olacaklarından emin emin
sırıtan,
şimdi polis onlar, daktilograf,
sosisli sandöviç satıcısı,
tımarcı,
toz
zerrecikleri.
kalıp
diğerlerinin
ne olduklarını

görmek
güzel –yalnız
banyoya girdiğinde
aynayı es geç
ve sifonu çektiğinde
arkana bakma.

bitik

top
vuruş yerine
yıldırım gibi geliyor
ve ben
göremiyorum.

vuruş ortalamam 0.231'e
düştü.

küçük şeyler beni sürekli
rahatsız ediyor
ve geceleri
uyuyamıyorum.

"toparlanacaksın,
Harry, tasalanma," diyor takım
arkadaşlarım.

gülümsüyorlar,
memnunlar
gizliden gizliye.

22 yaşında bir oğlan oynuyor yerime,
kulübede oturuyorum.

oğlan iyi:
güçlü, zamanlaması
mükemmel.

"hiç antrenörlüğü
düşündün mü?" diye soruyor
takımın menajeri.

"hayır," diyorum, "ya
sen?"

eve girdiğimde karım, "bugün takıma
girebildin mi?" diye soruyor.

"hayır."

"üzülme, yakında oynatır
seni."

"hayır, oynatmayacak. sezonu
kulübede kapatacağım."

banyoya giriyorum
aynaya
bakıyorum.

22 yaşında
değilim.

her şey bir gecede
olup bitti sanki
ve bu beni deli ediyor.

bir gece iyiydim.
ertesi gece,
bitmiştim.

banyodan çıkıyorum,
karım, "üzülme, biraz
dinlenmen gerek, formsuzsun," diyor.

"antrenörlüğe geçmeyi
düşünüyorum," diyorum ona.

"neden olmasın," diyor, "ordan da
menajerliğe geçersin, çok iyi
bir menajer olacağından
eminim.

"hiç şüphelen olmasın," diyorum,
"televizyonda bir şey var mı?"

sıfır

karanlık bir tat var ağızımda, boynum tutulmuş,
sonik vibratörümü arıyorum, radyomda
çalan müzik hasta, ölüm rüzgârları
sızıyor terliklerime, ve yirmi yıl önce
Pasadena'daki bir sarhoş partisi çıkışında
beni eve bırakmasının karşılığı olarak
beni ziyaret etmeyi talep eden solgun
bir ruhsuzdan bir mektup buldum bugün
posta kutusunda, bir de kedi halıya
sıçtı ve bugün ilk koşuda oynadığım at kulübeden
çıkartılmaz cokeyini
üstünden attı.

Hemingway'in kocaman bir fotoğrafı var
aşağıda, öğleden önce sarhoş, Havana'da, yere
uzanmış, ağzı açık, koca göbeği
gömleğinden fırlamak istiyor.

o fotoğraf gibi hissediyorum kendimi ve
ben sarhoş bile değilim,
sorun bu
belki de.

her ne ise sorun, orada, ve daha
kötüsü, olmamalı,
çünkü çok şanslı bir adamım,
kendime bütün yaptıklarımın
ve onların
bana
bütün yaptıklarından sonra
diz çöküp tanrılara şükranlarımı
sunmalıyım.
oysa ben
dünya'yla birlikte sabırlı olmayı
reddederek
bana ihsan edilen lütfu
hiç sayıyorum.

iyi bir uyku aklımı başıma getirir
belki.
ama şu anda, etrafıma bakıyorum ve
oda kendim gibi, darmadağın: hiçbir
şey yerinde değil, üst üste, karmakarışık,
kaymış, devrilmiş, ve ben
düzeltmiyorum, içimden
gelmiyor.

bu önemsiz günlerden geçmek bizi tehlikeli
günlere hazırlar belki.

şimdiye dair

iyi öyleyse, geceleri gök gürlesin, plazada
ölüm.

ayakkabılarımın boyanması gerek.

daktilom suskun.

tükenmez kalemle yazıyorum

eski sarı bir

deftere

yatakta

sırtımı duvardaki yastığa

yaslamış.

Hemingway, "artık

gelmiyor," dedi.

sonra –tüfek

ağıza.

yazmamak iyi değil

ama

yazamazken

yazmaya çalışmak

daha kötü.

hey, mazeretim var:

veremim, antibiyotikler

insanın beynini uyuşturuyor.

"yine yazacaksın," diye temin ediyor beni insanlar, "her zamankinden daha iyi olacaksın."

bunu bilmek çok rahatlatıcı.

ama daktilom suskun
ve bana bakıyor.

bu arada, iki-üç haftada bir
bana kesinlikle dünyanın en iyi
yazarı olduğumu söyleyen
hayran mektupları alıyorum.

ama
daktilom suskun
ve bana
bakıyor...

hayatımın
en tuhaf
zamanlarından
biri bu.

bir
Lazarus numarası
çekmeliyim
oysa ayakkabılarımı
bile
boyayamıyorum.

Çarşı Billy

"Çarşı" Billy
adını takmışlardı ona.

kolları uzundu
"Çarşı"nın
ve son yumruğuymuşçasına sallardı,
güçlü.

"Çarşı" ile dövüştüğünde
yumrukların nereden
geldiğini
anlayamazdın: "Çarşı'dan
gelirlerdi..."

bir keresinde
kendi sikletinde
dördüncülüğe
yükseldi "Çarşı",
sonra ilk onun
altına indi.

sonra 6 raundluklara
düştü.
sonra 4.

yumruklar
Çarşı'dan geliyordu hâlâ
ama artık görebiliyordunuz geldiklerini.

sonra boksör
çalıştırmaya başladı.

son aldığım habere göre
kenti
terketmiş.

bugün,
ceviz ağacının altındaki
mavi bahçe iskemlesine oturmuş
komşunun oğlunun
basketbol topunu birkaç havalı adımdan
sonra garajın üstündeki potaya
bırakışını izlerken
"Çarşı" Billy gibi hissediyorum kendimi.

biraz önce
ilaçlarımı aldım.

hastalık

çok hasta ve güçsüz olmak
çok tuhaf bir şey.
yatak odasından banyoya gidip gelmek
bütün gücünü tüketiyorsa, bu bir şaka gibi
gelir insana,
ama gülmezsin.

yatağa döndüğünde ölümü düşünürsün bir kez daha
ve aynı şeyi keşfedersin: yakınlaştıkça
daha az
ürkütücü.

duvarları incelemek için bol bol zamanın vardır
ve dışarda
telefon kablosunun üstündeki kuşlar büyük
önem kazanır.
ve televizyon: her allahın günü
beysbol.

iştah yok.
yemek mukavva tadında, insanın
midesini bulandırıyor.

karın yemende
ısrarlı.
"doktor dedi ki..."

zavallı sevgilim.

ve kediler.
kediler yatağa sıçrayıp bana bakıyorlar.
bakıyor ve aşağı
atlıyorlar.

ne dünya, diye geçiriyorsun aklından: ye, çalış, düzüş,
öl.

allahtan hastalığım bulaşıcı: ziyaretçi
yok.

terazi 72 gösteriyor,
110'dan.

ölüm kampından çıkmış gibiyim.
öyleyim.

yine de, şanslıyım: doyamam yalnızlığa, kalabalığı
asla özlemem.

büyük kitapları okuyabilirim
ama büyük kitaplar ilgimi çekmiyor.

yatakta oturup bu işin
bir tarafa gitmesini
bekliyorum.

herkes
gibi.

yok başka Cervantes

yararı yok, itiraf etmeliyim,
elli yıllık
yazarlık hayatımda
ilk kez tıkanıklık yaşıyorum.
mazaretlerim var:
uzun
bir
hastalık
geçirdim
ve
merdiveni 70'e dayadım.
ve merdiveni 70'e dayamışsan
patinaj yapma olasılığını
hesaba
katmalısın.
ama
Cervantes'in başyapıtını
80'inde
yazmış olması
beni
yüreklendiriyor.
ama kaç
Cervantes
var ki?

alıştım kolay yaratmaya,
şımardım,
şimdi de
bu lanet
tıkanıklık.

ve bu ruhsal kabızlık
yüzünden
hırçınlaştım,
bu hafta karıma
iki kez
bağırdım,
birinde elimdeki bardağı
lavaboya patlatarak.
hoş değil,
sinirlerim bozuk,
yakışmıyor.

kabullenmeliyim
bu tıkanıklığı.
yahu, hayatta olduğuma şükretmeliyim,
ya kanser olsaydım?
yüzlerce farklı şekilde
şanslı bir adamım.
bazen geceleri
ne kadar şanslı olduğumu düşünmekten
uyuyamıyorum.

her zaman
bencilce yazdım, yani, kendimi
memnun etmek için.
bazı
şeyleri yazmak
katlanmayı kolaylaştırdığı için.

ve şimdi,
kesildi.

otobüs duraklarında oturan
bastonlu yaşlılar
görüyorum,
güneşe bakıyor ve
hiçbir şey görmüyorlar.
hastanelerde ve bakım
evlerinde de başka
yaşlıların olduğunu
biliyorum,
yataklarında doğrulmuş
sürgülerinden şikayet ediyorlar.
ölüm hiç, dostum,
zor olan
hayat.

yazmak gençlik
pınarım oldu benim,
fahişem,
aşkım,
kumarım.

tanrılar beni şımarttı.

her şeye rağmen, şanslıyım,
çünkü tıkanıklık üstüne yazmak
hiç yazmamaktan
iyidir.

içiyor musun?

tkenmişim, karaya vurmuşum, sarı defter
ıktı yine
yataкта yazıyorum
geçen yıl yaptığım gibi.

doktoru göreceğim,
Pazartesi.

"evet, doktor, bacaklarımda derman
yok, baş dönmesi, baş ağırsı,
belim de kötü."

"içiyor musun?" diye soracak.
"yürüyüş yapıyor musun, vitaminlerini
alıyor musun?"

beni hasta eden hayat
galiba; aynı oynak
etkenler.

hipodromda bile
atların geçişini izliyorum
ve anlamsız geliyor.

kalan yarışlara oynayıp
erken terk ediyorum.

"erkencisin?" diye soruyor koca
burunlu gişeci.

"evet, sıkıldım,"
diyorum.

"orayı sıkıcı buluyorsan
gel bir de burda oturmayı dene," diyor bana.

iste, yastıkların arasındayım
yine.

yaşlı bir adamı
sarı defterli yaşlı
bir adamı.

bir şey yerde
bana doğru geliyor.

hay allah,
kedimmiş

bu
sefer.

"D"

doktor sanata meraklı,
bekleme odasındaki dergiler
Sanat kokuyor,
kapakları kalın, sayfaları
parlak, içlerindeki
fotoğraflar büyük ve renkli.

sekreteri adımı söylüyor
duvarları tablolar ve
insan vücudunun bir şeması ile
donatılmış odaya giriyorum.

doktor içeri giriyor: "nasılsınız?" diye
soruyor.

iyi değilim, diye geçiriyorum içimden, bu yüzden
buradayım.

"pekala," diye devam ediyor, "biyopsinin sonucu
beni şaşırttı, doğrusu bunu
bekleliyordum..."

doktor kel, iyice keselenmiş
pembe tenli bir tip.

"genellikle teşhisi bakarak
koyabilirim; bu kez yanılmışım
ama..."

durdu.

"devam edin," diyorum.

"pekala, 4 tip kanser var
diyelim –A, B, C, D.

sizinki

D.

ben kanser olacaksam

sizinkini yeğlerim:

D."

zor meslek seçmiş kendine doktor,
ama parası
iyi.

"pekala," diyor, "yakacağız,
tamam mı?"

yatağa uzanıyorum ve eline bir alet
alıyor, bana doğru gelen ısıyı
hissedebiliyorum,
matkap sesini andıran
bir ses var bir de.

"göz açıp kapayıncaya kadar
biter..."

küçük tümör burnumun sağ
deliğinin içinde.
alet tümöre dokunuyor
ve odaya yanık et kokusu
yayılıyor.

sonra duruyor.

acı var, ama keskin ve
sabit.

sonra
bir daha.

yine
duruyor.

"iyice temizlemek için son bir kez
daha yakacağız."

bir daha dokunduruyor
aleti.
gerçekten canım yanıyor
bu kez.

"işte, tamam..."

bitti, pansumana gerek
yok,
dağlandı.

sonra sekreterin masasındayım, faturayı
hazırlıyor, Mastercard'ımla ödeyip
kapıdan çıkıyorum, merdivenden
iniyorum ve sadık arabam
beni otoparkta bekliyor.

öğle sonrası bana ait.

bir sigara yakıyor, arabayı
çalıştırıyor
ve gazlıyorum oradan
başka şeylere
doğru.

yaratma eylemi

yerdeki kırık yumurta için
Temmuz'un beşi için
akvaryumdaki balık için
9 numaralı odadaki ihtiyar için
tel örgünün üstüne tırmanmış kedi için

kendin için

şöhret için değil
para için değil

baltayı sallamaya devam

yaşlandıkça azalır
romantizm

gençken daha kolaydır

herkes arada sırada
zirveye çıkabilir

anahtar sözcük
istikrar

devam etmeye yönelik
her şey

Bayan Ölüm'ün önünde
dans eden bu hayat.

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

sarı perdeler yırtılır
çılgın gözlü kedi sıçrar
yaşlı barmen tezgaha yaslanır
sinekkuşu uyurken

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

tanklar yapay savaş alanlarında eğitim yapar
lastikler otobanda vızıldar
ucuz burbonla sarhoş cüce odasında bir başına ağlar
boğalar özenle matadorlar için yetiştirilir
çim ve ağaçlar seni seyreder
okyanus devasa ve hakiki yaratıklar barındırırken

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

yatağın altındaki bir çift terliğin hüznünü ve zaferini
kanınla dans eden yüreğinin balesini
bir gün aynalarından nefret edecek aşk kızlarını
mesaide vardiyayı
iğrenç bir salata ile geçiştirilen öğle yemeğini

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

bildiğimiz şekliyle ölüm
berbat bir numara sanki o kadar acıdan sonra

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

durup dururken gelen ani mutluluk duygusunu
olanaksızlığın ortasından yükselen bir şahin ay gibi

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

büyük sevinçlerin şaşı deliliği
sonunda aldatılmadığımızı biliyoruz artık

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor

ellerimize ayaklarımıza hayatlarımıza yollarımıza bakarken
uyuyan sinekkuşu
katledilmiş ölü ordular
baktığında seni yutan güneş

sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor ki

ölümü yeneceğiz.

İÇİNDEKİLER

trafik, 7
iki dayı, 10
Alman dostum, 14
telefon, 16
dilenmek, 19
duygu meselesi, 23
günümüzün en büyük aktörü, 26
ustura gibi günler, sıçanlı geceler, 29
karanlığa girmek ve çıkmak, 33
anlayışlı ol, 35
harikulade gözlü adam, 37
tuhaf bir gün, 43
menekşe ve zambak, 49
hava, ışık, zaman ve ferahlık, 53
yüreğin kartalı, 55
parlak kırmızı araba, 57
21. yüzyıla doğru ilerlerken, 61
hanımefendi ve dağ aslanı, 63
her dakika bir kahkaha, 66
selam, Hamsun, 68
purolarımı içiyor ölüm, 69
rehinciler, 71
kapalı bir kapıdır cehennem, 74
çekik perde, 76
Aids'den önce, 79
kaya parçası, 82
şiir, 90
akşam yemeği, 1933, 91
talihe bak, 94
sefilhane, 96

sadaka, 99
bekleyiş, 101
o sabahlar, 104
neye dokunsan, 106
arabamı yıkattım, 108
olasılıkların parıltısı, 109
mavi kuş, 112
çıkış, 117
yedekler, 118
dahi, 119
New York'da bir şair, 122
satış yok, 123
bu, 127
şimdi, 130
hatalı, 131
itiraf, 132
soyulmuş, 134
yazar, 136
herkes bizim gibi yiyemiyor, 140
kulak kabartın, 142
ilk nefesle paramparça, 144
Elvis yaşıyor, 147
hipodromun otopark görevlisi dostum, 149
kıvılcım, 151
fizyonomi ilmi, 153
zafer, 156
Edward Sbragia, 157
kafeste gezinti, 159
cehennem köpekleri, 165
soru ve cevap, 167
hayran mektubu, 168
katıla katıla gülünesi, 170

bitik, 172
sıfır, 175
şimdiye dair, 177
Çarşı Billy, 179
hastalık, 181
yok başka Cervantes, 183
içiyor musun?, 186
"D", 188
yaratma eylemi, 192
sen biliyorsun ve ben biliyorum ve onlar biliyor, 193

Charles Bukowski

KAPTAN YEMEĞE ÇIKTI VE TAYFALAR GEMİYİ ELE GEÇİRDİ

1991 yılı bir yandan **Charles Bukowski**'nin yazarlığında doruk noktasında olduğu, yaşam şartları açısından rahata erdiği yıl. Bir yandan da yaşlılıkla hesaplaştığı, ölümü düşünmeye başladığı günler...

Son romanı "Pulp"u (Parantez yay.) yazıyor, son şiirlerini kitaplaştırıyor... Günleri masanın başında, bilgisayarının karşısında ve hipodromda at yarışlarını izleyerek geçiyor. İçkiyi azaltmış. Belki de hayatının en dingin ve en verimli günlerini yaşıyor.

İşte bugünlerde yine hayatında bir ilki gerçekleştiriyor ve günlük tutmaya başlıyor. Bir anlamda hayatının bilançosunu çıkartıyor, kendi kendisiyle hesaplaşıyor. Ölümünden sonra günyüzüne çıkan ve "**Kaptan Yemeğe Çıktı ve Tayfalar Gemiye Ele Geçirdi**" adıyla yayınlanan **Bukowski**'nin günlüğünün tamamı Avi Pardo çevirisiyle türkçede. Kitabın hoş bir de sürprizi var; Dünyaca ünlü çizerlerden **Robert Crumb**, Bukowski'nin günlüklerini kendi çizimleriyle desteklemiş.

(Kaptan Yemeğe Çıktı ve Tayfalar Gemiye Ele Geçirdi, *Charles Bukowski*, Çeviri Avi Pardo, 120 sayfa)

Charles Bukowski

SARHOŞ ÇAL PİYANOYU

VURMALI ÇALGI GİBİ

PARMAKLAR BİRAZ

KANAMAYA BAŞLAYANA DEK

Charles Bukowski, edebiyat dünyasına esas girişini şiirle yapmış, bu nedenle şiirlerini düzyazılarından ayrı bir yere koyuyor ve daha çok önemsiyor. Parantez Yayınları'ndan türkçede yeni çıkan kitabı **Sarhoş Çal Piyanoyu / Vurmalı Çalgı Gibi / Parmaklar Biraz / Kanamaya Başlayana Dek** Bukowski'nin şiirlerinden oluşuyor.

24 yaşındayken ilk kısa öyküleri yayınlanan Bukowski, bir yıllık yazarlık deneyiminden sonra, yazdıklarının çoğunun edebiyat dergilerince yayınlanmaya değer bulunmamasından etkilenerek olsa gerek hem yazmaya, hem de dünyaya küsmüş. 10 yıl boyunca sürekli içki içmiş, bir "barfly" olarak yaşamış.

Aşırı alkol aldığı bir gün öldü endişesiyle hastaneye kaldırılana kadar bu bar keleşi hayatını sürdürmüş. Hayata dönüp hastaneden taburcu olduktan sonra bir daktilo satın almış ve tekrar yazmaya başlamış. Bu dönemde ilk yazdığı edebiyat ürünleri şiirler...

Edebiyat dünyasına bu ikinci, belki de gerçek girişi de dergilerde şiirlerinin yayınlanması ile oluyor. Bukowski'nin yayınlanmış eserlerinin arasında da çoğunluğu şiir kitapları oluşturuyor.

Bukowski'nin hayattayken yayınlanmış 45 kitabı var. Yazarın ölümünden sonra da geride kalan dosyalar, mektupları ve günlüğü de yayına hazır oldukça kitaplaştırılıyor. Bukowski'nin edebi mirasında da şiirlerin ağırlıklı olarak yer aldığı görülüyor.

(Sarhoş Çal Piyanoyu, *Charles Bukowski, Çeviri: Avi Pardo*, 144 sayfa)

charles bukowski

- SEVİMLİ BİR AŞK HİKAYESİ
- SIRADAN DELİLİK ÖYKÜLERİ
- SARHOŞ ÇAL PİYANOYU...
- PANSİYON MANZUMELERİ
- KAPTAN YEMEĞE ÇIKTI
VE TAYFALAR GEMİYİ ELE GEÇİRDİ
- PULP
- BANA AŞKINI GETİR
- SUDA YAN ATEŞTE BOĞUL
- HOLLYWOOD
- SICAK SU MÜZİĞİ
- GÜNLER TEPELERDEN AŞAĞI KOŞAN
VAHŞİ ATLAR MİSALİ
- SHAKESPEARE BUNU ASLA YAPMAZDI
- ÖLÜLER BÖYLE SEVER

insanın kendini
nedenini bilmeksizin
iyi hissetmesi ne güzel:
ya da sinirli bile olsa
seçimi olabilmesi;
ya da biraz aşkı,
nefrete.
dönüşmeyen.
güvenin, dostlar, ama tanrılara
değil,
kendinize:
sorma,
anlat

cehennemin
gölgelerinde
ulvi
bir müzik
bekliyor
diyorum
size.

Çeviri: Avi Pardo

11 00 L

ISBN 975844158-2

9 789758 441587